

ЗМІСТ

Засідання дев'яте
(Середа, 19 вересня 2018 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	...3
Ратифікація Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми	...18
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Переселенцям – право голосу»	...43
Розгляд проекту постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку»	...44
Відхилення проектів постанов: «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 вересня 2018 року про прийняття в цілому як закон проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» (№9090-ПІ)	...67
Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 вересня 2018 року про прийняття в першому читанні за основу та в цілому проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» (№9090-П)	...74

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 вересня 2018 року про прийняття в цілому як закон проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» (№9090-П2)

...79

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
19 вересня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Шановні колеги, прошу всіх заходити до залу, займати робочі місця.

Прочу народних депутатів зареєструватися.

У залі зареєструвалися 358 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження народного депутата України Наталії Володимирівни Агафонової. Давайте їй привітаємо (*Оплески*).

Сенат Сполучених Штатів Америки схвалив проект бюджету Пентагону на 2019 рік, у якому передбачено збільшення безпекової допомоги Україні до 250 мільйонів доларів, що на 50 мільйонів більше, ніж у бюджеті 2018 року. Зокрема кошти призначаються і на розвідувальну підтримку збройних та безпекових сил України. Щиро дякую нашим союзникам, колегам та однодумцям із США за підтримку України. Ми усвідомлюємо, що боротьба України проти російського агресора – це не тільки боротьба за українську державу, а й за майбутнє усього вільного світу. Ще раз дякуємо нашим колегам.

Шановні колеги, сьогодні ми маємо 30 хвилин для оголошень, заяв, повідомлень та пропозицій народних депутатів України. Наголошую, не фракцій, а народних депутатів України. Тому прошу всіх, хто має намір взяти участь в обговоренні, підготуватися до запису. Прочу народних депутатів записатися.

Ленський Олексій Олексійович передає слово для виступу Віктору Галасюку. Будь ласка, пане Вікторе.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік», внесений до парламенту, не дає відповідей на головні виклики, які стоять перед нашою країною, – це бідність, деіндустріалізація, багатомільйонна еміграція українців.

Темпи економічного зростання, закладені в проекті на рівні 3 відсотків, є для нашої країни абсолютно мізерними, тому що за такої ситуації ми не зможемо скоротити розриву добробуту з жодним нашим європейським сусідом. Нам потрібно, щоб темпи економічного зростання були на рівні як мінімум 7-8 відсотків, а якщо є можливість, то й на рівні 10 відсотків на рік, за правильної економічної політики.

Плани, закладені в проекті бюджету щодо інфляції, є нереалістичні. Щороку спеціально закладається занижена інфляція, і жодного року цей показник не витримується. Тому що кожен громадянин своєю кишенею відчуває, наскільки зростають ціни, і це ніяк не на 7 відсотків. А ось тими прогнозами, штучно закладеними в бюджеті, будуть робити тільки одне – виправдовувати політику дорогих коштів Національного банку України і збіднювати наших громадян, перетворювати їх на емігрантів. Погляньте, що відбувається в потягах на Європу. Масово виїжджають робочі руки, таланти, інженери, підприємці. Це національна катастрофа.

Той рівень соціальних стандартів, закладений в бюджеті, жодним чином не дає змоги цьому запобігти. Мінімальна заробітна плата, передбачена на рівні фактично 128 євро, це жодним чином не відхід від політики дешевої робочої сили, як це пропагує влада. Порівняйте: мінімальна заробітна плата в Польщі – 520 євро (у 2010 році вже була 320 євро), у Туреччині – 380 євро, у Чехії – майже 500 євро, у Словаччині – також майже 500 євро. Тобто з таким розривом соціальних стандартів, з таким розривом ефективності економіки ми не зможемо подолати масової еміграції, бідності та інших, пов'язаних з цим, проблем.

Тому команда Радикальної партії пропонує суттєве підвищення соціальних стандартів: мінімальна заробітна плата – 5,5-6 тисяч гривень, потужні інвестиційні стимули для українських підприємців, промисловців, дешевші кредити, податкові преференції, державні

замовлення шляхом прийняття проекту Закону «Купуй українське, плати українцям». Треба піднімати економіку країни, збільшувати реальні доходи українців та підвищувати рівень життя, тоді ми подолаємо й еміграцію.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Медуниця. Будь ласка.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»). Добрий день шановні українці! Добрий день шановні народні депутати! Хочу сказати декілька слів щодо нарахування субсидій. На мою думку та на думку багатьох моїх колег, які звернулися до уряду з проханням змінити порядок нарахування субсидій, сьогодні під час надання субсидій відбувається дискримінація українців. З 1 травня 2018 року почав діяти новий порядок нарахування субсидій. Якщо у 2015 році за часів уряду Яценюка ми, відпустивши ціни на енергоносії, лібералізували процес надання субсидій, зробили його в заявний спосіб, то зараз, як бачимо, гайки певним чином прикручуються. Можливо, так і треба для деяких категорій населення, але ми вважаємо, що для декого це прикручування є надмірним. Насамперед це стосується тих осіб, які мають заборгованість із заробітної плати, і відповідно з 1 травня не сплачують ПДФО, а отже не мають права на отримання субсидії. З 1 травня в базу нарахування надання субсидій матері-одиначці, яка самостійно виховує дітей, беруть дохід чоловіка, з яким ця жінка не живе. Тобто не тільки аліменти, які він сплачує, а й увесь дохід цього чоловіка. Відповідно багато таких неповних родин знову втратили право на отримання субсидій.

Сьогодні субсидії не нараховуються тим родинам, діти яких навчаються або працюють за кордоном. Вимагають щоб дитина, яка з різних причин виїхала із сім'ї і не виписалася, надала довідку про доходи. Тобто обраховують доходи тих людей, які фактично в домогосподарстві не проживають.

На мою думку, ці три позиції є дискримінаційними. Ми звернулися до уряду з проханням, щоб терміново до початку опалювального сезону були внесені зміни до постанови, і порядок нарахування субсидій, який існував до квітня 2018 року, був відновлений.

Навіть на деяких державних підприємствах є заборгованість. Люди не зі своєї вини не отримують заробітної плати. Так на моєму окрузі ПАТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе» заборгувало працівникам майже 200 мільйонів гривень. З тисячі 600 родин, члени яких працюють на цьому підприємстві, сьогодні втратять право на отримання субсидій. Насамперед це призведе до заборгованості та соціальної напруги. Ми вважаємо, що уряд має можливість (для того є бюджетні асигнування), щоб усі категорії населення, про які я казав, справедливо одержали субсидії, право на отримання яких їм належить за законом.

Дякую тим депутатам, які підтримали звернення до уряду щодо цього питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Заружко.

ЗАРУЖКО В.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні українці! У мене в руках проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік», на який дуже сумно дивитися. Здається, влада чомусь не зробила ніяких висновків з бюджету 2018 року, в якому було дуже багато проблем.

Перша проблема, яку я побачила вчора, – це проблема державних шахт. Взагалі на 2019 рік на підтримку 33 державних шахт передбачено 1 мільярд 63 мільйони гривень. Це величезна проблема, тому що для нормальної реформи потрібно щонайменше 7 мільярдів. За часів злочинної влади на підтримку вугільної галузі виділялося 15 мільярдів на 1 рік. А сьогодні ми бачимо численні протести шахтарів під Верховною Радою, затримку із виплатою заробітної плати, трудову міграцію (шахтарі масово виїжджають працювати за кордон). Нічого не робиться для того, щоб зберегти людей, дати їм роботу і зарплату. Така сама тенденція спостерігається в проекті бюджету на 2019 рік.

Фракція Радикальної партії на чолі з Олегом Ляшком вимагає негайно вирішити проблему у вугільній галузі, надати українським шахтарям стабільну роботу та зарплату, щоб люди залишалися працювати в Україні, а не були вимушені виїжджати за кордон в пошуках кращої долі. Ми вимагаємо припинити знущання над цими людьми, щоб профільний міністр нарешті запровадив нормальну реформу вугледобувної галузі країни, щоб гроші були вкладені в модернізацію шахт, у розробку нових лав, щоб люди нарешті почували себе впевненими у власній країні та відчули підтримку від неї.

Друге – це питання лікування за кордоном хворих українців. Цього року було виділено 389 мільйонів гривень. У Міністерстві охорони здоров'я нам кажуть, що ці гроші закінчилися ще в травні. Уже майже 30 днів під МОЗом протестують люди, яких називають як завгодно, вже й агентами Кремля. А це родичі важкохворих українців, які у такий відчайдушний спосіб вимагають лише одного, – дати своїм рідним та близьким шанс на життя. Хочу нагадати, що обов'язок держави – надати українцям своєчасне, якісне медичне обслуговування. І з операціями важкохворим українцям також необхідно допомогти, якщо це не можна зробити в Україні, то за кордоном.

На наступний рік передбачено таку саму суму – 389 мільйонів гривень. Ми можемо побачити, що ці гроші закінчатся в травні 2019 року. Що ми робитимемо з людьми, які називають себе тими, які стоять в «черзі смерті»?

Фракція Радикальної партії вимагає відставки виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я Уляни Супрун та призначення нарешті нормального міністра, який дбатиме про здоров'я українців та знатиме, що їхнє життя – це найвища цінність для держави. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Куліченко.

КУЛІЧЕНКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 28, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні українці! Як бачите, ми вже вступаємо в бюджетний процес. Хочу побажати всім

присутнім у сесійному залі народним депутатам, та тим, які збираються зайняти свої робочі місця, ретельно вивчити ось цей документ, принаймні ту частину, в якій ви фахово розбираєтеся, – це проект Державного бюджету України.

Мені не знадобилося багато часу для того, щоб проаналізувати фінансування медичної галузі. Виходячи з цього документа, як з'ясувалося, майже всі медичні програми недофінансовуються практично на 50-75 відсотків. І це при тому, що 14 вересня очільники Міністерства охорони здоров'я на всю країну заявили про те, що охорона здоров'я буде в пріоритеті видатків бюджету на 2019 рік.

Давайте поглянемо на ці пріоритети. На закупівлю ліків для онкохворих дорослих в проекті передбачено всього 23,7 відсотка від потреб, для онкохворих дітей – 55,5 відсотка. До того ж в Україні вже два роки поспіль не працює загальнодержавна програма боротьби з онкологічними захворюваннями. Це перше.

Друге. На закупівлю ліків для лікування хворих із серцево-судинними захворюваннями передбачено всього 32,2 відсотка від потреби. І це, хочу зазначити, перша та головна причина смерті українців. Про який пріоритет зараз йдеться? Чи пріоритет полягає в тому, що по багатьох напрямках тільки кожний другий пацієнт зможе отримувати медичну допомогу? Причина такого недофінансування банально проста: не вистачає коштів. До речі не вистачає коштів і для тих пацієнтів, які протягом місяця практично живуть під стінами Міністерства охорони здоров'я.

Станом на сьогодні в проекті державного бюджету на охорону здоров'я передбачено тільки 3 відсотки від ВВП. Тоді як відповідно до висновків Всесвітньої організації охорони здоров'я неможливо забезпечити надання якісної медичної допомоги населенню за умови її фінансування на рівні менше 5 відсотків.

Тому в цей складний період звертаюся до керівництва Міністерства охорони здоров'я негайно поновити відвідування профільного комітету, враховуючи те, що формування бюджету галузі – це наше спільне завдання і спільна відповідальність. Відстоювати, і боротися за бюджет ми повинні разом. Дуже сподіваюся, що мене почують. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за виступ.

До слова запрошується народний депутат Горбунов, який передає слово колезі Бондарю. Пане Михайле, прошу.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні колеги! Продовжуючи тему щодо проекту бюджету на 2019 рік, хочу сказати, що я як голова підкомітету з питань вугільної промисловості тиждень тому був присутнім на з'їзді профспілок шахтарів України, де порушувалося одне з важливих питань – фінансування всіх програм вугільної галузі.

Були обговорені та направлені мною лідерам усіх фракцій цифри, які потрібні для того, щоб вийти на рівень самоокупності галузі, тобто на рівень, який не потребуватиме державної підтримки, зокрема Комітету з питань бюджету, Міністерству фінансів України, Міністерству енергетики та вугільної промисловості України як таким, що мають відстоювати дану галузь перед урядом.

Якщо ті цифри, які я вказав, і які були обговорені з профспілками щодо реструктуризації, модернізації вугільних підприємств, охорони праці, інших статей, будуть задоволені, думаю, ця галузь у 2019 році зможе показати результат, що можна вийти на беззбитковість і працювати в плюс, а не в мінус. Це перше.

Друге. Я як депутат-мажоритарник учора допізна з керівниками обговорював цифри, закладені в проекті бюджету щодо медичної, освітньої субвенцій, базової дотації свого виборчого округу № 119, а це чотири райони – Бродівський, Бузький, Кам'янка-Бузький та Радехівський. До того ж вони на своїй території мають ще об'єднані територіальні громади – Кам'янка-Бузьку, Жовтанецьку та Заболотцівську. Також я отримав від них листи з обґрунтуванням, чому ці цифри занижені, та направив їх до Міністерства фінансів України, до Комітету з питань бюджету.

Дуже прошу очільника цього міністерства, народних депутатів, які є членами бюджетного комітету, підтримати ті листи, які я направив, обґрунтувавши, чому ці цифри мають бути задоволені. Дякую і сподіваюся на співпрацю.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Юрій Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні українці! Після Революції Гідності у 2015 році уряд Яценюка на вимогу партії «Батьківщина» та інших політичних сил ухвалив постанову, зменшивши вдвоє норми газопостачання для домогосподарств, у яких немає лічильників. Для тих, у кого одна газова плита, – з 9 стало 4,5 куба, у кого ще колонка, – з 18 до 9 кубів. Це було зроблено цілком об'єктивно, тому що люди, які мають лічильники, стверджують, що вони споживають газ на рівні 2-3 кубів – у кого є тільки плита, і на рівні 7-8 кубів – у кого є ще колонка. Проте, не дивлячись на це, у травні 2015 року уряд Яценюка програє суд двом фізичним особам, за позовом яких суд скасовує цю постанову.

Шановні друзі, я, за браком часу, не коментуватиму, як уряд Яценюка міг програти суд двом фізичним особам, але це сталося, і норми газопостачання повернулися до старих, тобто 9 та 18 кубів.

У 2016 році уряд Гройсмана ухвалює таку саму постанову, як і уряд Яценюка та знову зменшує норми газопостачання вдвоє. На той час Прем'єр-міністр України та міністр енергетики та вугільної промисловості мають жорстку позицію про те, що облгази не можуть виставляти людям рахунки з травня 2015 по січень 2016 року.

Однак Херсонський облгаз, не враховуючи позицію уряду, з червня 2018 року почав людям виставляти додаткові платежі за газ, який вони не споживали (по Херсону це близько 100 тисяч населення). Сума, про яку йдеться, – це 42 мільйони гривень. Дуже дивно, що, не зважаючи на позиції НКРЕКП, яка заборонила робити ці донарахування, Прем'єр-міністра України, не дивлячись на те, що правоохоронні

органи порушили кримінальну справу проти дій ТОВ «Херсонрегіонгаз», вони продовжують надсилати ці рахунки. Це елементарне грабування найбільш зубожілого та найменш платоспроможного населення, чи намагання порушити довіру до української влади на територіях, що сьогодні дотичні до Кримського півострова та до театру воєнних дій?

Звертаюся до правоохоронних органів, до НКРЕКП, до Антимонопольного комітету України з проханням терміново вжити заходи проти дій керівництва ТОВ «Херсонрегіонгаз», яке сьогодні намагається пограбувати близько 100 тисяч населення, шантажуючи їх тим, що вони не зможуть отримати субсидій, бо ТОВ «Херсонрегіонгаз» може подати в управління соціального захисту списки щодо заборгованості.

Хочу заспокоїти всіх херсонців: є заява міністра соціальної політики України, і цей борг не буде враховано. Вони сміливо можуть не платити...

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ – народний депутат Соловей, якому передає слово наш колега Сугоняко. Будь ласка

СОЛОВЕЙ Ю.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Виборчий округ № 89, Гуцульщина та Покуття. Шановні колеги! Шановне українське суспільство! Переглядаючи порядок денний на цей тиждень, я бачу питання щодо соціального захисту, політичних репресій, захисту журналістів, врегулювання питання відпусток театралів та багато інших питань, які, як на мене, абсолютно дисонують з тими викликами і потребами, які є сьогодні в українському суспільстві. Перепрошую, але ми навчилися штампувати закони, як ті гарячі пиріжки, не оцінюючи, чи потрібні вони українському суспільству, який ефект від цих законів ми привносимо. Бо, на моє глибоке переконання, замість того щоб щотижня приймати пачками закони, нам потрібно зупинитися на декількох ключових, глобальних і структурних, які дали б змогу нашій державі швидко розвиватися. Переконаний, і не раз казав з трибуни Верховної Ради України, що це повинні бути структурні, системні економічні закони. Ми, на жаль, за чотири роки так і не провели податкової реформи. Закон про податок на виведений капітал залишається під пилюкою. На жаль, ми так і не

розпочали повномасштабної приватизації державного сектору. Понад три тисячі державних підприємств залишаються в державній власності. На жаль, Верховна Рада за чотири роки так і не підійшла до питання ринку землі та введення в обіг земель сільськогосподарського призначення, що може бути одним з каталізаторів і драйверів економічного розвитку нашої держави.

Багато промовців переді мною казали про брак коштів у бюджеті. Їх не вистачатиме доти, поки найбільшою статтею державного бюджету буде погашення дефіциту Пенсійного фонду і виконання тих зобов'язань, які держава сьогодні за законами має перед пенсіонерами. Тому одним з ключових питань, у тому числі й щодо упорядкування бюджетного законодавства, є питання проведення повноцінної пенсійної реформи. Не тільки тієї, яку ми здійснили минулого року, а й щодо введення обов'язкової накопичувальної пенсійної системи, про що я вже кілька років кажу з трибуни Верховної Ради України. На жаль, учора цей законопроект знову було включено до непрохідної частини порядку денного.

Я не розумію такого підходу і ставлення до формування порядку денного і вважаю, що в стінах Верховної Ради ми повинні приймати меншу кількість, але набагато якісніших законопроектів. Тому звертаюся до керівництва Верховної Ради, щоб на наступний пленарний тиждень включити в обов'язковому порядку до прохідної частини списку питань порядку денного розгляд саме законопроекту [№ 6677](#) щодо запровадження в Україні накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Чумак. Будь ласка, пане Вікторе.

ЧУМАК В.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Виборчий округ № 214, місто Київ. Шановні колеги! У Конституції України виписано, що Україна – демократична держава. Але демократія – це не тільки право більшості приймати закони, встановлювати свої правила, процедури, стандарти. Демократія, як сказали розумні люди, – це насамперед процедура.

У Конституції України виписано, що відповідно до процедури український парламент працює згідно із Законом України «Про Регламент Верховної Ради України». На жаль, це не з нашим щастям. Парламент України постійно нищить і демократію, і процедуру, і парламентаризм і власне Регламент. Тому що тут виписано, що парламент може працювати виключно в межах і в порядку, передбаченому цим законом.

Скажіть, будь ласка, навіщо писати в Конституції України, що більшість приймає рішення, коли в парламенті постійно відбувається кноподавство? Навіщо тоді потрібна більшість? Навіщо її створювати, коли у нас кожна людина може прокноподавити і за це їй нічого не буде, жодної відповідальності? Парламент завжди приймає рішення на грубе порушення Регламенту. До того ж, він їх освячує.

Учорашнє прийняття змін до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» – це також грубе порушення процедури прийняття будь-яких законів. Пригадайте призначення Генерального прокурора України. Законопроект, який був поданий до парламенту о 9 годині, о 9 годині 15 хвилин – проголосований у комітеті, об 11 годині – у парламенті, о 13 годині – підписаний Парубієм, о 14 годині – підписаний Президентом, о 16 годині був опублікований у газеті «Голос України», і потім посвідчення Генерального прокурора України отримав Юрій Віталійович Луценко. Але це злочин. Це зловживання владою та службовим становищем. Рано чи пізно за це доведеться відповідати.

Саме такий злочин було скоєно вчора. Мені все одно, яка кількість людей буде в ЦВК: 15, 17, 226 чи 450. Кожен з вас може запропонувати по одному члену ЦВК. Але це повинно прийматися відповідно до закону, який не передбачає можливості його скасування.

Тому, шановні громадяни України, якщо ви думаєте, що вчора було розв'язано політичну кризу, і парламент вийшов з політичного кута, – навпаки. Комуś вигідно було це зробити для того, щоб, коли він побачить, що вцент програє будь-які вибори, поставити під сумнів легітимність цієї ЦВК. Повірте, так воно й буде. Знову нас зроблять дурнями. Тому що тут...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ – народний депутат Тіміш, за ним Вілкул, і на цьому ми завершимо блок виступів.

Рефат Чубаров. Будь ласка, вам слово.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні колеги! Шановний український народ! 25 липня 2018 року у Вашингтоні було проголошено Кримську декларацію. Незважаючи на свою стислість, цей документ є квінтесенцією політики Сполучених Штатів Америки щодо Криму і, відповідно, до України та Росії.

Отже, три головних послання, три принципи, з яких виходитимуть Сполучені Штати Америки.

Перший. Жодна країна не може силою змінювати кордони іншої держави.

Другий. Разом із союзниками, партнерами та міжнародними організаціями Сполучені Штати Америки відкидають спроби Росії анексувати Крим та зобов'язуються зберігати цю політику до відновлення територіальної цілісності України.

Третій. Своїми діями Росія проявила себе у спосіб, недостойний великої держави, та із власної волі ізолювала себе від міжнародної спільноти.

Отже, отримавши ці принципові підходи Сполучених Штатів Америки, тепер ми – Президент України, парламент України, уряд України маємо з позиції затяжної інформаційно-дипломатичної оборони в кримському напрямку перейти до прямих заходів, спрямованих на максимальну мобілізацію власного суспільства та міжнародного товариства щодо деокупації Криму.

Шановні колеги, робоча група Конституційної Комісії підготувала проект змін та доповнень до Конституції України щодо Криму, а також проекти законів щодо статусу кримськотатарського народу та щодо корінних народів України. З цієї трибуни закликаю Президента України ініціювати найближчим часом засідання Конституційної Комісії для розгляду підготовлених за дорученням Президента України проектів змін до законодавства України та Конституції України і спрямувати їх для термінового розгляду у Верховній Раді України.

Вважаю, що нинішня Верховна Рада, якій залишилося працювати ще один рік, повинна передати наступному скликанню дуже підготовлену основу для того, щоб повернути Крим та відновити державний суверенітет над півостровом.

Насамкінець. Шановні колеги, завтра...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

ЧУБАРОВ Р.А. Хочу нагадати всім вам та українському суспільству про те, що завтра виповнюється три роки з дня початку мирної громадської акції щодо блокади Криму. Ще раз з цієї трибуни, як і три роки тому, дякую усьому українському суспільству, усім активістам та організаторам цієї акції та Меджлісу кримськотатарського народу, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І фактично заключний виступ – Костянтин Павлов передає слово Вілкулу. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! Напередодні виборів влада намагається нас переконати, що немає нічого важливішого, ніж НАТО. Нас навмисно відволікають провокаційними піар-акціями замість того, щоб відповідати перед людьми за підвищення тарифів, зростання цін, збільшення безробіття та розвал економіки. Подивіться на поданий Кабінетом Міністрів України проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік». У ньому нічого не йдеться про те, як вижити десяткам мільйонів людей.

Нам розказують про підвищення мінімальної пенсії. 3 гривні в день – це підвищення? Аналогічно мінімальна зарплата – 15 гривень в день. Це підвищення, чи вони знущаються? Таке жебрацьке підвищення вже сто разів з'їла інфляція. До того ж ціну на газ буде

збільшено, про що вже каже Прем'єр-міністр України, а кількість отримувачів субсидій зменшиться. Уряд приймає свій останній бюджет, тому що ця влада піде через півроку на звалище історії.

Ще один кричущий факт знуцання над людьми. У 2014 році коаліція прийняла закон, що позбавив чорнобильців пільг. На підставі нашого подання (там стоять підписи всіх членів нашої фракції, а також мій, особистий) Конституційний Суд визнав цей закон неконституційним. Для цієї перемоги нам знадобилося три роки експертиз і слухань. Ми домоглися відновлення таких пільг: безкоштовне придбання ліків, п'ятдесятивідсоткова знижка на оплату житлово-комунальних послуг, зняття обмеження щодо максимального розміру щомісячних компенсацій чорнобильцям, виплати чорнобильцям знову повинні здійснюватися повністю. Ми повернули чорнобильцям право, як і раніше користуватися пільгами за усіма законами, а не вибирати один.

Проте ось відповідь Міністерства соціальної політики. Чиновники, які заявляють, що українці багато їдять, відмовилися фінансувати відновлення цих пільг. У країні, де керівництво «Нафтогазу» отримує мільярдні премії, влада не може знайти коштів, яких треба значно менше, на оплату пільг людям. Працювати ви не можете. Що ви взагалі можете? Ви тільки можете фейковими політичними переслідуваннями розчищати перед виборами політичне поле від опозиціонерів.

Ми вимагаємо відновити фінансування пільг та включити до порядку денного сесії законопроект [№ 9019](#), у якому передбачено збільшення видатків за програмою підтримки чорнобильців. Це значно менше, ніж ті кошти, які влада розкрадає, витрачає на премії та на силовиків, які насамперед підтримують цей режим. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановні колеги, за можливість звернутися до вас. У своєму виступі я хотіла б звернути увагу на надзвичайно серйозний, ключовий гуманітарний виклик, який стоїть перед Донбасом. Це проблема мін та розмінування. За різними оцінками, понад 7 тисяч кілометрів територій, що постраждали від російської агресії, є такими, що можуть містити вибухонебезпечні предмети

та потребують спеціальної перевірки. Також є важливий аспект, що прилади для розмінування, які знаходилися в Донецьку та Луганську, залишилися на окупованих територіях. Очевидно, що сьогодні всі служби, що займаються цивільним розмінуванням, потребують посиленої уваги, переобладнання та підтримки наших міжнародних партнерів. Насправді, сьогодні Верховна Рада України заборгувала надзвичайно важливий закон – про цивільне розмінування.

Хочу поінформувати, що протягом року в профільному Комітеті з питань національної безпеки і оборони працювала робоча група, яка напрацювала відповідний законопроект щодо цивільного розмінування, враховуючи в тому числі й практику, наприклад, Хорватії, де створено було спеціальну агенцію, яка не тільки проводила розмінування, а й, що дуже важливо, брала на себе відповідальність за якісну роботу. Адже кожен громадянин повинен знати, що якщо держава стверджує, що територію розміновано, це означає, що там можуть гуляти діти, випасати скот, проводити сільськогосподарські роботи.

Власне, дуже важливо і, вважаю, це хороша інформація, що на сьогодні ми маємо кілька депутатських законопроектів на тему розмінування. За моєю інформацією в уряді напрацьовано, що також дуже правильно, проект щодо цивільного розмінування. Уряд взагалі в цьому питанні повинен тримати лідерські позиції. До того ж, шановні колеги, наші міжнародні партнери очікують від нас прийняття такого закону для того, щоб посилити допомогу Україні, зокрема щодо технічного переоснащення тих структур, що займаються розмінуванням.

На сьогодні існує ще одна дивна ситуація. Структури Міністерства внутрішніх справ України, відповідні служби цивільного захисту, часто оснащені краще, ніж відповідні структури Міністерства оборони України. Це неправильно. Ми маємо дуже мало машин-роботів для розмінування, і сапери сьогодні фактично працюють на колінах, розмінуючи ці десятки метрів, начинених вибухівкою. Вітаю той факт, що сьогодні у Верховній Раді України буде зареєстровано законопроект робочої групи, і що є інші законопроекти народних депутатів. Переконана, що ми зможемо об'єднати до другого читання ці проекти в одне якісне напрацювання для того, щоб прийняти закон, який відповідатиме кращим практикам.

Хочу звернутися до місцевої влади провести важливу роботу щодо маркування всіх площ, полів, доріг, які можуть містити міни, вибухонебезпечні предмети, з тим, щоб убезпечити українських дітей

від можливості наразитися на таку страшну небезпеку. А ми до кінця сесії повинні прийняти закон щодо цивільного розмінування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ми завершили виступи народних депутатів. Перед тим як перейти до розгляду питань порядку денного, хочу зробити повідомлення. Учора в Апараті Верховної Ради України було зареєстровано два проекти постанов про відхилення голосування законопроекту № 9090. Відповідно до Регламенту профільний Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України має невідкладно розглянути ці проекти.

Даю доручення регламентному комітету невідкладно в перерві о 12 годині зібрати засідання і розглянути обидва проекти, які надійшли до Апарату Верховної Ради України. Наголошую, в Регламенті виписано – невідкладно.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» ([№0196](#)). Під час розгляду десяти ратифікацій ми не встигли дійти до цієї, проте рейтингове голосування продемонструвало високий рівень підтримки даної ратифікації. Тому прошу всіх максимально взяти участь і в обговоренні, і в прийнятті такої важливої ратифікації.

Ставлю на голосування пропозицію розгляду за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Переходимо до повної процедури обговорення. До слова щодо проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» запрошується перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Негода В'ячеслав Антонович. Будь ласка.

НЕГОДА В.А., *перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.* Добрий день, шановний пане Голово! Добрий день, шановні народні

депутати! Метою прийняття закону є виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми шляхом її ратифікації Верховною Радою України. Хочу повідомити, що Угоду було підписано в грудні 2017 року.

Дунайська транснаціональна програма є одним із фінансових інструментів Європейського Союзу щодо реалізації стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону, участь в якій відкриває українським партнерам можливість отримання фінансування та впровадження спільних проектів з партнерами країн Дунайського регіону. У разі ратифікації угоди Європейський Союз надасть Україні на безоплатній основі 5 мільйонів євро для проектів Дунайської транснаціональної програми, що відбиратимуться на конкурсній основі на загальних умовах та за правилами, визначеними в програмі.

Прошу підтримати даний законопроект за основу та в цілому. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний пане Негода, залишайтеся на трибуні.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до доповідача щодо проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми». Я так розумію, в Олени Сотник є запитання. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Фракція «Самопоміч». У Пояснювальній записці зазначено, що ратифікація даної угоди і її виконання не потребуватиме додаткових фінансових витрат. Водночас у додатках II та III чітко зазначено, що якраз внесок України складатиме майже 800 тисяч євро. Скажіть, будь ласка, як правильно трактувати зазначену в Пояснювальній записці інформацію? Чи несе все-таки Україна додаткові фінансові витрати?

НЕГОДА В.А. Дякую.

Ви знаєте, що практика в Європейському Союзі така, що будь-які конкурси на участь у програмах та проектах відбуваються на принципах співфінансування. Тобто українські партнери в особі органів місцевого самоврядування, інших організацій, які братимуть участь в цьому конкурсі, звісно повинні передбачити кошти на співфінансування. Цей обсяг становитиме не більше 10 відсотків. Це загальна практика.

Минулого року в Україні відбувався конкурс (секторальна підтримка 655 мільйонів гривень), у якому брали участь українські партнери, і наше співфінансування становило 10-50 відсотків. Можливо, так і буде, але це кошти не з державного бюджету, а учасників конкурсу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання – народний депутат Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»*). Скажіть, будь ласка, для широкої публіки, для наших співвітчизників та народних депутатів, тому що, думаю, 89 чи 99 відсотків не читали цих документів, що саме передбачено програмою, які вигоди для реального сектору економіки, зовнішньоекономічного партнерства, і врешті-решт скільки наша країна отримає і скільки витратить коштів на участь в даній програмі, щоб ми розуміли, за який важливий документ, з точки зору регіонального партнерства в Європі, ми сьогодні голосуємо?

НЕГОДА В.А. Дякую.

Участь, як я вже зазначав, у цій програмі для українських партнерів відкриє можливість фінансування та впровадження спільних проектів з партнерами країн Дунайського регіону. Передбачається чотири основних напрями проектів.

Перший – інноваційність та соціальна відповідальність.

Другий – навколишнє середовище та культурна відповідальність.

Ви знаєте, що в руслі річки Дунай є дуже багато екологічних проблем,

які треба розв'язувати. Думаю, органи місцевого самоврядування, громадськість скористаються цієї програмою для їх вирішення.

Третій – покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність. Також дуже цікавий та відповідальний напрям щодо...

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання – народний депутат Сугоняко. Будь ласка.

СУГОНЯКО О.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Транснаціональна програма – це важливо, мабуть. Проте хочу задати представнику Кабінету Міністрів України запитання, яке дуже хвилює мою рідну Сумщину. Навіщо Кабінет Міністрів дозволяє «Укрзалізниці» закрити залізничні станції? Тільки-но утворилася Краснопільська об'єднана територіальна громада і почала робити перші кроки. Закриття станції «Краснопільля» – це по суті смерть для цієї громади і для тих підприємств, які є на Краснопільщині.

НЕГОДА В.А. Дякую за запитання і за те, що ви активно підтримуєте формування та розвиток об'єднаних територіальних громад, які мають стати основою для майбутнього самоврядування в Україні.

Думаю, ваше запитання буде оформлено в протоколі сьогоднішнього засідання як депутатський запит. Оскільки це питання стосується Міністерства інфраструктури України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України підтримає ваш запит, і ми візьмемо його на контроль. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, можете повертатися на ваше робоче місце.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань європейської інтеграції Оксана Юринець, яка бере дуже активну участь саме у програмах транскордонного співробітництва. Будь ласка, пані Оксано.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановна пані головуєча! Добрий день, шановні народні депутати! Комітет з питань європейської інтеграції на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» від 13 липня 2018 року (№ 0196), внесений Кабінетом Міністрів України, і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в цілому.

Угода про фінансування Дунайської транснаціональної програми була підписана 7 та 8 грудня 2017 року в місті Брюсселі та 15 грудня 2017 року в місті Будапешті.

Угодою передбачається створити правові підстави для фінансування проектів за участю українських партнерів у розмірі 5 мільйонів євро на безоплатній основі в рамках Дунайської транснаціональної програми як фінансового інструменту Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону.

Заходи, які плануються здійснити в рамках реалізації зазначеної програми, передбачають імплементацію проектів транскордонного співробітництва, спрямованих на соціально-економічний розвиток української частини Дунайського регіону, що сприятиме виконанню зобов'язань, визначених Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Дунайська транснаціональна програма є фінансовим інструментом з визначеною сферою дій та незалежним керівним органом, яка спрямована на підтримку інтеграції політики в Дунайському регіоні в обраних сферах відповідно до європейських нормативів РЗП/ЄФРР (Регламент про загальні положення/Європейський фонд регіонального розвитку), пов'язаних із Стратегією Європейського Союзу для Дунайського регіону. Стратегічне бачення полягає в «інтеграції політики» нижче рівня ЄС (не дублюючи заходів з політики інтеграції на рівні ЄС) та вище національного рівня в конкретних сферах діяльності. Транснаціональні проекти покликані впливати на національну (регіональну) місцеву політику і бути політичним стимулом для змін.

З метою досягнення вищого рівня територіальної інтеграції, дуже неоднорідно розвинутого Дунайського регіону, транснаціональна програма співробітництва виконуватиме роль драйвера у вирішенні загальних проблем і потреб у конкретних сферах політики, в яких

транснаціональне співробітництво повинно досягнути позитивних результатів через розвиток і практичне застосування політичних рамок, інструментів, послуг, а також залучення іноземних інвестицій.

Зазначу також, що рішення нашого комітету узгоджується з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, в якому зазначається, що угода може бути ратифікована. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Оксано.

Будь ласка, залишайтеся на трибуні. Колеги, прошу записатися на запитання до співдоповідача.

Каплін сьогодні активно долучається до запитань. Прошу.

КАПЛІН С.М. Не сьогодні, а завжди. І не тільки Каплін, а й Соціал-демократична і Соціалістична партії України.

ГОЛОВУЮЧА. Добре, завжди. Будь ласка, ваше запитання, шановний пане Каплін.

КАПЛІН С.М. Дякую. Насамперед хочу вам, шановна колего, подякувати за ту змістовну і передусім конструктивну системну роботу, яку ви виконуєте в цій частині. Тому що європейська інтеграція – це передусім зусилля над кластерами такої інтеграції, над транскордонним, інфраструктурним співробітництвом, предметною роботою за участі всіх сторін. Це, власне, і пов'язує нас.

Скажіть, будь ласка, шановним народним депутатам та нашим громадянам, що саме в частині соціальної відповідальності буде робитися в рамках цієї програми, і що отримає простий українець від нашого сьогоднішнього голосування за цей важливий та актуальний документ? Дякую.

ЮРИНЕЦЬ О.В. Дякую за запитання. Насправді це той приклад, коли саме місцеві органи управління матимуть можливість долучатися до коштів Європейського Союзу без посередників, без централізації, а за певною заявкою і за поданою програмою того, що вони хочуть змінити на своїй території. Як зазначалося, це соціальна, культурна, економічна, екологічна тематики – різноманітний спектр того, з чого може скористатися територіальна громада. Це дуже важливо, бо

в бюджеті минулого року був окремий рядок щодо співфінансування таких програм. Насправді на 1 гривню, яку ми закладемо в українському бюджеті, кожен мешканець певного населеного пункту може отримати плюс 10 гривень. Повірте, такого ефективного використання коштів ми ще не знали. Ця Дунайська стратегія, яка є найбільшою програмою, і те, що ми плануємо прийняти на майбутнє, – це ті програми, які діятимуть після 2020 року, а сьогодні ми маємо можливість до цього долучитися. Треба подякувати Міністерству регіонального розвитку, яке розуміє, наскільки важливо залучати кошти Європейського Союзу, бо вони в безоплатній формі...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, наступне запитання. Народний депутат Сугоняко. Будь ласка.

СУГОНЯКО О.Л. Пані Оксано, єдине, що можна сказати в заслугу уряду та владі – це певні кроки щодо децентралізації. У моєму виборчому окрузі на Сумщині створено найбільше об'єднаних територіальних громад – їх дев'ять. Хотілося б, щоб ви конкретизували, який інструментарій та механізми будуть залучені до цієї програми саме щодо об'єднаних територіальних громад? Що конкретно вони можуть отримати (чи закладено це у вигляді якоїсь норми) щоб відчуті дію такого закону?

ЮРИНЕЦЬ О.В. Дякую. Хочу нагадати всім присутнім у цьому залі, що два тижні тому ми прийняли закон, проект якого [№ 6085](#), щодо транскордонного співробітництва, куди входить і питання регіональної співпраці, де чітко визначено, що 10 єврорегіонів, які функціонують на території України, мають однакові права і можливості брати участь у таких програмах.

Станом на сьогодні ваші територіальні громади можуть долучатися не лише щодо транскордонної співпраці, а й у вигляді єврорегіональної співпраці брати кошти цього проекту. Це означає, що активна молодь вашої територіальної громади, яка вміє створювати проекти, подає їх відповідно, як вже було зазначено попереднім доповідачем, через Державний фонд регіонального розвитку, у нас уже є практика, як це відбувається. Сьогодні ми маємо можливість через прийнятий вами закон, ратифікацію даної угоди закріпити цю можливість

і показати людям, що саме вони визначають, як, скільки і в який спосіб можна реалізувати потенціал розвитку свого регіону.

ГОЛОВУЮЧА. Павло Кишкар. Будь ласка, ваше запитання.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Насправді, пані Оксано, ми цілком підтримуємо проект закону про ратифікацію. Проте мій виступ чи скоріше прокламація не стосується, на жаль, даного питання. Я звертаюся до міністра внутрішніх справ України з вимогою розслідувати факт розбитого сьогодні вночі скла у мого помічника Руслана Тростинського.

Нагадую, що такі напади на членів Народного Руху України є системними. Зокрема в Одесі це завершилося замахом на вбивство голови Одеської міської організації Народного Руху України. Ця справа не розслідується. Будьте уважними, розслідуйте спочатку ті погрози, які існують, щоб не доводити до смертей людей. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Це була репліка.

Дякуємо, пані Оксано, за ґрунтовну доповідь щодо проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми». Не всі колеги встигли задати запитання. Проте, переконана, вони зможуть озвучити свої позиції щодо фракції під час обговорення, і потім підсумуємо. Профільні міністерство та комітет матимуть ще можливість зробити висновки.

Шановні колеги, дуже прошу записатися зараз на виступи та обговорення від депутатських фракцій та груп.

Сергій Соболев представить позицію фракції «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Наша фракція, без сумніву, голосуватиме за ратифікацію цієї угоди. Вважаю, це єдиний варіант

примирити всі сторони, які мають свої інтереси в гирлі Дунаю. Ви знаєте про ті суперечності, які існували між різними країнами, що хотіли направити всі товаропотоки саме в своє русло. Проте, думаю, що дана угода під егідою Європейського Союзу дасть змогу вирішити у тому числі й ці конфліктні питання.

Але хто буде реалізовувати цю угоду? Знаєте, аналіз ситуації з Адміністрацією морських портів України та спроба створити аналогічну структуру на базі річкових портів свідчить про те, що більшої обробки століття, як незаконна приватизація морських торговельних портів, не існує. Спочатку директорам морських портів нав'язували якогось голландця. Як з'ясувалося, це особа, яка пов'язана з російськими кримінальними структурами і має безпосередньо зареєстровану (уявіть!) охоронну структуру в Москві. Хто міг би зареєструвати за сьогоднішніх умов охоронні фірми на території Російської Федерації, а тим паче в Москві?

Коли ця обробка провалилася, з'явилася нова схема. До речі, у мене завжди були питання до пана Омеляна. Я передав усі матеріали до НАБУ. Втрата лише одного Бердянського морського торговельного порту становить понад 1 мільярд гривень за два роки так званого хазяйнування Адміністрації морських портів України, коли передали в оренду всі причали, і саме на цьому, виявляється, ґрунтується велика приватизація в Україні. А якщо до цього ще додати останні обробки Бердянської міської ради щодо передачі частини морського порту в район і підготовка до приватизації в такий спосіб, думаю, нам треба тримати гостро вухо щодо того, що твориться і на річковому транспорті. У той час, коли Вадатурський розвиває структуру річкового реального експорту, для того щоб розвантажити українські дороги, на річковому транспорті створюється адміністрація, на мій погляд, з єдиною метою – подальшої незаконної приватизації цих інфраструктур.

Тому, застерігаючи при ратифікації, нам важливо, хто її буде реалізовувати. Якщо це структура – Адміністрація морських портів України, то ні до чого хорошого це не призведе. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

До слова запрошується Оксана Юринець. Вона передає... *(Шум у залі)*. Чудово. Я прошу не перебивати все-таки президії.

Позицію «Блоку Петра Порошенка» представить Григорій Тіміш. Будь ласка.

ТІМІШ Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановний український народ! Насправді ця програма, яка в народі називається Дунайською стратегією, носить ширший формат і стосується не лише річки Дунай. Ми говоримо про басейн територій, які безпосередньо мають відношення до річок, що впадають в Дунай.

Тому дякую, що все-таки в уряді нарешті визначилися. Ми могли ще два роки тому це зробити. На сьогодні ми маємо координацію від Міністерства регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства і це великий плюс. Тому що абсолютно всі програми, які йдуть через Європейський Союз (це програми сусідства і партнерства, Східне партнерство і таке інше), в країнах, що межують з Україною, відбуваються саме через міністерства, які насамперед мають відношення до будівництва та інфраструктури. У даній програмі ми бачимо з нашого боку відповідне стикування цих програм, і нам буде простіше працювати.

Щодо Дунайської стратегії. Великий плюс в реалізації її програм має безпосередньо законопроект про транскордонне співробітництво. Дякую всім колегам депутатам, які в цьому брали участь, безпосередньо членам Комітету з питань європейської інтеграції та всім небайдужим депутатам, які розуміються на цьому процесі.

Дана програма дає величезні можливості незалежним громадським організаціям, радам ОТГ тісніше інтегруватися до цього процесу.

Є величезний проект стосовно саме інфраструктури. Думаю, що ми не тільки сконцентруємо увагу і міністерство цих 5 мільйонів євро кине на розбудову стратегічно-важливих інфраструктурних об'єктів Дунаю, а й повернеться обличчям до Закарпатської, Чернівецької, Івано-Франківської областей. Дуже приємно, що днями, під час останньої зустрічі з європарламентарями у Львові, ми почули від керівництва Львівської адміністрації, обласної ради, депутатів, які представляють саме цей регіон, що у них також є велике бажання інтегруватися до цього процесу і як мінімум виступити асоційованим партнером

саме в цих програмах. Це великий плюс саме для тих регіонів, які включені до цієї програми.

Звичайно, ми запізналися як мінімум на чотири роки, проте зробили великий крок. Сподіваюся, що саме ці кошти підуть на допомогу активним громадам, які забажають написати проекти під цю програму, і додаткових 1-3 мільйона євро для новостворених ОТГ буде звичайно великим плюсом і великою...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний пане Тіміш.

До слова запрошується Сергій Шахов, який представить позицію групи «Воля народу». Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Політична сила «Наш край». Шановні колеги, безумовно, ми підтримуємо цю ратифікацію. Сьогодні вкрай треба все-таки відбудувувати всі русла. Екологічна ситуація в нашій державі є на сьогодні катастрофічною. Хочу подякувати Вадатурському, який сьогодні долучився до роботи щодо розбудови річок і таке інше. Але сьогодні напружена ситуація в Луганській області. Шахтні води скидаються в Сіверський Донець, там швидко розгортається екологічна катастрофа і чомусь ніхто на це не звертає уваги.

Учора відбулася нарада всіх незалежних профспілок. Профспілки шахтарів вимагають від Кабінету Міністрів України звернути увагу на екологічну катастрофу на Луганщині. Це, по-перше.

По-друге, відсторонити від займаної посади міністра Насалика, яку він вже незаконно обіймає, тому що не виплачує заробітної плати. Ми 13 липня проголосували за виділення 1,5 мільярда гривень на виплату заробітної плати, її й досі не виплатили. Сім'ї шахтарів ходять з простягнутою рукою, позичають гроші у сусідів. До якого жебрацького стану доведено робітників цієї галузі. Сьогодні Прем'єр-міністр України взагалі не звертає уваги на цю ситуацію. На засіданні Кабінету Міністрів я запитував його, коли виплатять заробітну плату шахтарям, коли в нашій країні ситуація все-таки зміниться, і хто буде покараний за це?

Шахтарі навіть вимагають відсторонити від займаної посади директора ПАТ «Лисичанськвугілля» Валентина Кисельова. Сьогодні страйкує ДП «Селидіввугілля», і в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості під кабінетом Насалика голодує голова профспілки ДП «Селидіввугілля». Шахтарі вимагають, якщо не будуть виплачені сьогоднішні заробітні плати і не звернуть увагу на екологічну катастрофу на Луганщині, вони страйкуватимуть і прийдуть до Києва.

Шановні колеги, давайте цього не допустимо і все-таки звернемо увагу на вугільну галузь. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего. Водночас як головуюча мушу ще раз звернути увагу виступаючих, що Регламент, про який сьогодні казали народні депутати України, вимагає від нас під час обговорення порушувати виключно тему обговорюваного законопроекту. Зараз йдеться не про шахтарів, а про проект Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми». Дякую за розуміння.

Не всі фракції встигли записатися. Позицію фракції Радикальної партії Олега Ляшка представить Віктор Галасюк. За ним – пані Олена Сотник висловить позицію фракції «Самопоміч». Дякую.

ГАЛАСЮК В.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні колеги, безумовно, цю угоду треба ратифікувати. Це 5 мільйонів євро допомоги в рамках Дунайської транснаціональної програми. Це фінансовий інструмент стратегії Євросоюзу для Дунайського регіону, з чого можуть скористатися й українські регіони.

Проте ми не повинні розраховувати на цю допомогу як таку, тому що через неї неможливо розбудувати сильну та успішну економіку. Треба розраховувати на власні сили та ресурси.

Нам потрібно залучити в Україну, вдумайтеся, 200 мільярдів доларів США інвестицій, для того щоб порівнятися з Польщею за цим показником на душу населення. Ці кошти можливо залучити лише за радикальної зміни економічної політики. Це те, що пропонує команда Радикальної партії на чолі з Олегом Ляшком. Щоразу в парламент приносять великі, гарні стратегічні угоди, ми їх підтримуємо, але результату їх виконання не бачимо, ми бачимо напівпорожню урядову ложу.

Хочу запитати, наприклад, у представника Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Наприклад візьмемо Державний бюджет України на 2018 рік і звіт про його фактичне виконання за переш півріччя. У документі на функціонування торговельних представництв України за кордоном передбачені шалені кошти – 28 мільйонів на те, щоб допомагати продавати українським промисловцям продукцію на зовнішніх ринках. Нуль – використання, нуль – виконання цієї програми.

Утворення Експертно-кредитного агентства. Ви знаєте, що це наша з Олегом Ляшком та нашими однодумцями спільна ініціатива, для того щоб здешевити в рази кредити для українських виробників, експортерів. У бюджеті 2018 року на це передбачено 200 мільйонів гривень. Де Експортно-кредитне агентство? Де дешеві кредити для українських виробників? Де виграні закордонні контракти? Де зарплата українцям і податки в бюджет?

На функціонування інституції з підтримки та просування експорту – 50 мільйонів гривень. Я їжджу по всіх заводах України і скрізь мене питають, скільки вони їздитимуть і робитимуть селфі, оту саморекламу в міністерстві? Нехай краще дадуть співфінансування виставкової діяльності, нехай частково оплатять сертифікацію для українських виробників, щоб вигравати конкуренцію на закордонних ринках. Переходьте вже до реальної роботи. Цей перелік можна продовжувати.

Державна підтримка технологічних інновацій для розвитку промисловості – 300 мільйонів гривень. Хоч копійку ви спрямували на підтримку інновацій української промисловості? Нуль – ваш результат. Знову і знову імітація...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ще раз наголошую дотримуватися норми Регламенту в обговоренні законопроекту, який ми зараз розглядаємо.

До слова запрошується представник фракції «Самопоміч» Олена Сотник. Будь ласка, пані Олено.

СОТНИК О.С. Дякую. Думаю, що люди, які нас зараз дуже уважно слухають, намагаються розібратися, за що насправді зараз буде голосування, і чим населенню може це рішення в майбутньому допомогти.

Коротко хочу пояснити просту річ, важливу насамперед для громадян. Усі ці гучні лозунги: євроінтеграція, транскордонне співробітництво, допомога Європейського Союзу, ми самостійні і самі впораємося або нам не треба зовнішнього впливу і таке інше – це все насправді прикриття і небажання впускати на територію України європейські правила. Тому що європейські правила означають прозорість, нульову толерантність до корупції, верховенство права, відсутність олігархів (є тільки бізнесмени), рівну сплату податків тощо.

Транскордонне співробітництво в даному разі – це так би мовити маленький вірус, який потроху починає з різних боків і з різних регіонів України заражати, в хорошому сенсі, ті населені пункти європейськістю. Там по-іншому робляться проекти, вони абсолютно прозорі, зрозумілі, і люди вчаться будувати Європу в Україні, не чекаючи ні від кого допомоги.

Тому я прошу не маніпулювати. Це не подачка або простягнута рука Європейського Союзу для українців, це цілком цілеспрямована, самостійна реалізація європейських проектів, які щодня покращуватимуть життя людей конкретно в цих маленьких регіонах.

Я не просто прошу вас підтримати цю ратифікацію, я прошу вас пояснювати людям, що таке європейська інтеграція і чому вона важлива насамперед для них. Тому що вона створює прозорість, рівні правила і фактично дає нам можливість подолати всі ті речі, які за 27 років ми не змогли подолати: олігархат, корупцію та ситуацію, коли закон для одних є, а для інших його не існує.

Прочу підтримати цю ратифікацію і в майбутньому парламент бути сконцентрованішим. У нас є дуже багато євроінтеграційних законопроектів, які також з кожним разом, коли ми за них голосуємо, будуть покращувати життя саме українців.

Тому я прошу парламент в цьому сенсі бути сконцентрованим, єдиним, не дивлячись на ваші політичні вподобання, тому що євроінтеграція – це єдиний вектор, на який може бути спрямована Україна. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Шановні колеги, всі бажаючі змогли долучитися до обговорення і представити позицію фракцій? Прошу записатися на виступи народних депутатів України. До слова запрошується Ірина Сулова.

СУСЛОВА І.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Оксані Юринець.

ГОЛОВУЮЧА. Оксана Юринець. Прошу.

ЮРИНЕЦЬ О.В. Дякую. Шановні колеги народні депутати, хочу звернути вашу увагу на важливості прийняття цього законопроекту. Давши децентралізацію нашим регіонам, ми сьогодні повинні дати їм і ресурс, і можливість діяти. Сьогодні це дуже важливий процес, до якого всі ви залучені. Кожен з вас, приїхавши на свій виборчий округ, може сказати, що я дав змогу вашому ОТГ знайти ці кошти в Європейському Союзі. Це і є та важлива робота, яку ви сьогодні робите на майбутнє. Найактивніша фаза реалізації багатьох проектів щодо транскордонної, єврорегіональної співпраці почнеться з 2020 року. Але до того часу ми повинні прийняти всі інструменти, які дадуть змогу розвиватися територіальним громадам.

Прошу підтримати. Для нас вкрай важливо сьогодні відповідно до Угоди про асоціацію приймати не лише закони, які перманентно можуть допомагати, а й ті, які залучатимуть громаду, коли від кожного українця залежатиме, що саме сьогодні він може зробити для своєї держави. Маючи світлу голову на плечах, бажання працювати, він має можливість сьогодні спілкуватися з європейськими колегами: яким чином змінювався Європейський Союз, як розвивалися територіальні громади. Адже за сильних територіальних громад Українська держава буде міцною та незалежною.

Крім того, ми не забули про те, що ті регіони, які, можливо, були дуже непропорційно розвинуті, сьогодні мають можливість зрівнятися лише заради того, що вони є активними і небайдужими.

Ратифікація цієї угоди свідчить про те, що нинішній парламент приймає такі законопроекти, за яких робляться реальні кроки в напрямі певної програми. Зокрема, хочу звернутися до Міністерства інфраструктури України з проханням включити до програми ті євро-регіони, яких, можливо, там ще немає (Львівську та інші області), але які показали ефективне використання коштів, прозвітувавши про це, і стали бажаними партнерами в Європейському Союзі. Таким чином

співпраця між різними столицями різних європейських країн дає змогу людям показувати реальну євроінтеграцію. На майбутнє – це і повернення тих, хто поїхав до цих країн і сьогодні є промоутерами. А до співпраці в наступний спосіб ця молодь може повертатися, розуміючи, що реалізацію таких самих проєктів, вони можуть здійснювати на території своєї держави.

Дуже прошу всіх зрозуміти, наскільки це сьогодні важливо, і наскільки ви сьогодні є творцями майбутнього нашої держави. Саме в національних інтересах нашої країни, прошу вас підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Наступний виступ – пані Заружко. Будь ласка.

ЗАРУЖКО В.Л. Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Безумовно наша фракція підтримує євроінтеграційний курс країни. Але, мені здається, що починати потрібно саме з нормального, європейського ставлення до своїх громадян.

Під стінами Міністерства охорони здоров'я вже близько 30 діб стоїть пікет родичів та близьких важкохворих українців, які вимагають нормального, людяного ставлення до них. До цих людей не виходить керівник МОЗу, вони отримують відписки. Такі самі відписки надають і народним депутатам.

Фракція Радикальної партії на чолі з Олегом Ляшком вимагає негайного розв'язання проблеми цих людей – знайти фінансування на лікування їх за кордоном, тому що час – це їхнє життя, і його в них вже немає. Едуард Вітошинський, Ярослава Салівончик, шестирічний Ілля Невеселий, Оксана Гергало чекають на допомогу.

Ми закликаємо всі фракції підтримати законопроект [№ 8035](#), для того щоб знайти додаткові кошти для фінансування лікування цих людей за кордоном. Але щоб це прискорити, ми вимагаємо від керівництва МОЗу невідкладно зробити перерозподіл коштів, які невикористані від інших державних програм (а такі кошти є), а також, згідно із звітом Рахункової палати, залишилися на рахунках іноземних клінік від лікування інших пацієнтів. На жаль, МОЗ не надає такої інформації і не робить перерозподілу на інших людей, які чекають на невідкладні операції.

Фракція Радикальної партії на чолі з Олегом Ляшком також вимагає відставки Уляни Супрун як людини, яка не впоралася з медичною реформою, тому що кожен українець сьогодні відчуває якість цієї так званої медичної реформи на собі та своїх близьких, і негайно призначити на цю посаду ту людину, яка робитиме все для того, щоб українці отримували якісне та своєчасне медичне обслуговування згідно з європейськими цінностями. Це необхідно зробити вже зараз, оскільки ці важкохворі люди вже не мають часу чекати. Це може статися з кожним українцем.

Закликаємо всі фракції надати необхідну підтримку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, хочу звернути вашу увагу на те, що як головуюча я грубо порушую Регламент, коли не вимикаю мікрофон під час обговорення законопроектів, які не стосуються обговорюваної теми. Якщо нас зараз по телеканалі «Рада» дивляться глядачі, і по радіо слухають слухачі, то вони здивовані: ми обговорюємо шахтарів, лікарів чи проект Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми». Я прошу вибачення в усіх українців за те, що ми грубо порушуємо Регламент. Усе-таки я як головуюча змушена буду вимикати мікрофон, якщо народні депутати під час виступів казатимуть про інше. Думаю, що всі фракції мене підтримають, тому що в них є найкращі знавці Регламенту, набагато кращі, ніж президія.

Тому ще раз звертаюся до всіх з проханням обговорювати тему, тіло, суть, ідею, ідеологію законопроекту, а не міністрів, шахтарів тощо. Для цього буде час і натхнення. Дякую.

До слова запрошується шановний пан Кіт, який сто відсотків зараз висловить свою позицію щодо обговорюваного законопроекту.

КІТ А.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, насправді я тішуся з того, що в нас є дуже позитивний законопроект щодо стратегії розвитку гирла Дунаю. Дуже рідко ми розглядаємо законопроекти, спрямовані саме на покращення економічної ситуації в регіонах України. Прийняття даного законопроекту дасть змогу нам разом з Європейським Союзом фінансувати,

змінюючи інфраструктуру в портах та гирлах Дунаю, а також розвиватися місцевим громадам Дунайського регіону.

Дуже важливо, щоб такі ініціативи не були порожніми словами, а реально втілювалися в життя. Саме Верховна Рада є показником того, наскільки важливо в державі впроваджувати речі, що дають змогу молодому поколінню знаходити себе, створювати нові робочі місця і працювати в Україні. Можна дуже багато казати про те, що люди їдуть з України, але це власне є показником того, як ми самі ставимося до партнерської допомоги, взаєморозуміння з Європейським Союзом, що дає змогу на місцях створювати проекти, які задіюють багато людей і створюють багато робочих місць.

Мені дуже хотілося б, щоб цей проект щодо розвитку Дунайського середовища не повторював наших помилок, які ми допустили в проектах транскордонного співробітництва, де досі ще не створені проекти щодо митниці, де ми не можемо правильно використати кошти, спрямовані Євросоюзом на аграрні питання. Тому щиро закликаю всіх проголосувати за даний проект, за те, щоб наші молоді люди мали робочі місця і жили в Україні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. До слова запрошується народний депутат Соловей.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановна Ірино Володимирівно, я повністю підтримую вас щодо необхідності жорстко дотримуватися Регламенту, бо багато народних депутатів, які дбають про людей, виходячи на трибуну, кажуть, як українцям треба жити за законом, до того ж самі порушують і закон, і Регламент Верховної Ради України. Вважаю, що саме народні депутати повинні бути першими, хто демонструє законність, якщо ми хочемо, щоб закон працював в нашій державі. Це перше.

По-друге. Що стосується, власне, обговорюваного нами законопроект. Шановні колеги, якщо ми поїдемо до Польщі, Угорщини, чи до будь-якої європейської країни і подивимося на кожен новозбудований об'єкт за останніх 10 років, ми обов'язково на ньому знайдемо табличку, на якій буде вказано, скільки коштів Європейський Союз надав як безповоротну фінансову допомогу для реалізації будь-яких інфраструктурних об'єктів.

Сьогодні, за деякими оцінками, безповоротна фінансова допомога країнам Європейського Союзу, особливо тим, що розвиваються, а це насамперед наші сусіди, становить понад 50 відсотків в реалізації конкретних інфраструктурних об'єктів: чи це система каналізації, футбольне поле, басейн, система освітлення, чи заходи з енергозбереження.

На жаль, сьогодні Україна не вибирає того потенціалу, зокрема й щодо транскордонної співпраці з Європейським Союзом, який вона могла б вибрати. Якщо подивитися на перелік проектів, який реалізується за рахунок міжнародної допомоги і порівняти з проектами в Європейському Союзі, це є абсолютний мізер.

Це однозначно свідчить про те, що ми сьогодні недопрацюємо в питанні залучення міжнародної технічної допомоги та реалізації транскордонних співпраць.

Даний законопроект – це невеликий крок вперед. Йдеться про Дунайську стратегію – одну з найбільших програм Європейського Союзу, на реалізацію якої передбачено 4,2 мільярди євро. Це означає, що Україна безкоштовно отримає від Європейського Союзу хай невелику, але початкову суму – 5 мільйонів євро.

Переконаний, що в цьому залі не знайдеться жодної людини, хто виступав би проти прийняття цього законопроекту. Тому однозначно його треба підтримувати. Але поряд з цим треба ставити жорсткіші завдання в тому числі й уряду, виконавчим структурам, органам місцевого самоврядування для того, щоб програми транскордонної співпраці, міжнародної технічної допомоги з боку Європейського Союзу розвивалися і досягали найвищого рівня. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Наступний виступ – народний депутат Кривенко. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Безумовно, ми підтримуємо ратифікацію угоди щодо Дунайського басейну. Сьогодні вже не раз згадували пана Вадатурського, тож хочу нагадати, що Прем'єр-міністр

України мені та йому двічі обіцяв виділити з бюджету 100 мільйонів гривень на днопоглиблення Дніпра.

Можливо, давайте також просити кошти в Європейського Союзу, якщо самі не можемо перенести вантажні перевезення, які здійснюються нашими дорогами і знищують їх, на річку, тому що біля мого рідного Кам'янського ми не можемо зробити днопоглиблювальних робіт. Ця обіцянка, що ми знайдемо, вирішимо триває вже другий бюджетний рік, а нічого не робиться. Знову ми виділяємо гроші на ремонт доріг, які на півдні всі розбиті.

З цього приводу я вкотре звертаюся до Прем'єр-міністра України, щоб він або виконав свою обіцянку, або звернувся, і ми ще попросили у Європейського Союзу на це якусь допомогу.

Шановна головуєча, я вибачаюся, але виступлю не по темі. Сьогодні вночі виникла кричуща ситуація. Розбили скло в автомобілі Руслана Тростинського, помічника Павла Кишкаря. Про такі погрози ми чули в Одесі, які закінчилися замахом на вбивство. Трьох виконавців затримано. Ми звертаємося до міністра внутрішніх справ України, до голови Служби безпеки України з вимогою терміново розслідувати справу, знайти тих, хто вчинив цю провокацію та акт залякування щодо Руслана Тростинського, якого, нагадую, три дні тому долучили до тимчасової слідчої комісії щодо розкрадання в Міністерстві оборони України (там до багатьох міністрів є претензії), який займає активну позицію і постійно викриває розкрадання, махінації та обладки із землею.

Тому прошу вважати мій виступ офіційним зверненням до керівників правоохоронних органів, знайти та покарати винних. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Останній виступ – народний депутат Каплін. Він казатиме саме про транскордонне співробітництво. Будь ласка.

Шановні колеги, думаю, не буде заперечень, якщо ми надамо 3 хвилини голові профільного Комітету з питань європейської інтеграції підсумувати наше обговорення.

КАПЛІН С.М. Шановні колеги, дорогі співвітчизники! Сьогодні, і це дуже приємно, ми, якщо казати по-простому, розкочегарили цю тему і довели до свідомості кожного співвітчизника, що таке

Дунайське співробітництво, Дунайський басейн і наскільки важливе таке транскордонне співробітництво в частині наших європейських інтеграційних намірів.

Якщо казати про баланс інтересів нашої держави у цьому мега-проекті, то на першому етапі в рамках цього документа ми безповоротно отримуємо доступ до 5 мільйонів євро для організації та інфраструктурного забезпечення такого партнерства. Водночас візьмемо часткову участь в межах 750 тисяч євро у цьому проекті. Це проекти соціальної відповідальності, інфраструктурного забезпечення, екологічної безпеки, розвитку реального сектору економіки, ментальної інтеграції всіх країн Дунайського басейну і пріоритет України у політичне, геополітичне середовище. Переконаний, що це лише перші кроки. Завтра ми згенеруємо нові проекти, нові ініціативи. Верховна Рада України обов'язково погодить інші ініціативи наших партнерів і України.

Водночас хочу наголосити на необхідності надзвичайно серйозного, уважного контролю за кожною копійкою, яка сьогодні надається нашій державі як інституту зовнішньоекономічного партнерства. Кожна копійка повинна чітко потрапити відповідно до цілей, методології завдань в рамках такої співпраці. Давайте пригадаємо, як кілька років тому ми отримали документ – зобов'язання Європейського банку реконструкцій та розвитку на суму близько 300 мільйонів доларів, з яких 100 мільйонів доларів було освоєно Міністерством соціальної політики України. Я, прийшовши на посаду виконуючого обов'язки голови комітету з питань соціальної політики, перше, з чого почав – перевірив гроші, які витрачалися попередніми і нинішнім міністрами, які бралися за кордоном, і жахнувся. Разом зі мною жахнувся Валерій Пацкан і вся Рахункова палата. Ми перевірили, як вони витрачалися і побачили велику корупційну складову. Половина тих коштів пішла на вітер. Уявіть, вони розробляли бланкові, звичайні банальні сайти за 50 тисяч доларів. Купили програмне забезпечення на 11 мільйонів євро. І сьогодні, очевидно, Генеральною прокуратурою України буде порушено справу проти міністра соціальної політики та його заступників. Це підстава нам на цьому тижні проголосувати його відставку. Нагадаю, що Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення майже одноставно ухвалив рішення відправити у відставку міністра соціальної політики. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Звертаю увагу, що попри всі заклики президії, під час виступів усе одно обговорюють будь-які теми, окрім теми законопроекту.

Шановні колеги, підсумуємо наше обговорення. Слово надається (3 хвилини) заступнику голови Комітету з питань європейської інтеграції Марії Іоновій.

Дуже прошу всіх колег повертатися до сесійного залу, тому що для консенсусу щодо голосування за ратифікацію цього законопроекту головним є щоб народні депутати були присутні в сесійному залі. Будь ласка, пані Маріє, з місця.

ІОНОВА М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановні колеги, саме Дунайська транснаціональна програма є продовженням нашої плідної співпраці і всередині комітету, і з нашими європейськими партнерами. Ми прийняли ґрунтовний закон щодо транснаціонального співробітництва. У ці дні проходить Парламентський комітет асоціації, де у нас з нашими колегами з Європарламенту два дні ведеться плідна дискусія саме щодо транснаціональних програм. Позавчора був Львів. Сьогодні і вчора – Франківськ. Тобто вони на місці з представниками місцевої влади, місцевих громад вже обговорюють ті транснаціональні програми, і відчутні результати вже є.

Тому саме Дунайська транснаціональна програма є тим фінансовим інструментом, який матиме свій керівний орган, і спрямована на підтримку інтеграції політики в Дунайському регіоні. Хочу сказати, що такі проекти надзвичайно важливі і покликані впливати як на національну, регіональну, так і на місцеву політику і бути стимулом для рішучих реформ.

Я закликаю вас підтримати дану ратифікацію. Повірте, для регіонів, які дуже плідно співпрацюють з транснаціональними програмами, це надзвичайно важливо, тому що це інфраструктура, це те, що люди на місцях вже можуть відчутти найближчим часом. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую керівнику профільного комітету за роз'яснення. Шановні колеги, прошу повернутися з кулуарів парламенту до сесійної зали, тому що за хвилину ми будемо голосувати

проект Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми».

Дякую всім фракціям, представники яких під час виступу зазначили важливість підтримки даної ратифікації.

Позицію уряду підсумує перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України шановний пан В'ячеслав Негода. Будь ласка, 1 хвилина.

НЕГОДА В.А. Дякую, шановні народні депутати, за таке ґрунтовне обговорення даного законопроекту. Справді, у разі прийняття, а я вірю, що ми сьогодні приймемо це рішення, перед Україною та нашими партнерами відкриваються величезні можливості щодо співпраці у Дунайському басейні.

Хочу нагадати, що ця стратегія працює у країнах Європейського Союзу, і ми, на жаль, до останнього часу були спостерігачами, не мали можливість безпосередньо брати участь в реалізації цих проектів. У разі прийняття рішення Україна стане повноправним учасником реалізації цієї угоди, а не просто пасивним спостерігачем.

Стосовно контролю. Є дуже детальний аналіз, як це має відбуватися. Насамперед контролюючим органом визначено Рахункову палату та Держаудитслужбу. Крім того, хочу зазначити, що перевірки проводитимуться з двох сторін. До того як будь-який платіж Європейського Союзу буде передаватися партнеру проекту, він має бути перевірений і лише після цього профінансований. Тому це питання детально обговорювалося, для його розгляду ми приділили чи не найбільшу увагу.

Думаю, що сьогодні ми приймемо даний законопроект і відкривемо для України справді великі можливості для участі в цьому регіоні. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, обговорення питання завершено. Прошу народних депутатів зайти до сесійного залу. Голови фракцій, секретаріат Верховної Ради прошу запросити усіх депутатів, які в кулуарах,

до залу. Прошу також повернутися з урядових та гостьових лож до залу. Переходимо до прийняття рішення.

Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» (№ 0196) за основу та в цілому. Колеги, кожен голос має вагу, уважно голосуємо. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 217.

Не встигли.

Я почекаю 1 хвилину. Колеги, нам бракує кілька голосів, прошу не виходити, а заходити до сесійного залу. Даний законопроект об'єднав увесь зал. Зачитаю по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 81, «Народний фронт» – 48, «Опозиційний блок» – 16, «Самопоміч» – 14, Радикальної партії Олега Ляшка – 11, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 12, позафракційні – 24.

Будь ласка, колеги, запросіть депутатів з кулуарів, і не виходьте, а, навпаки, заходьте до залу. Прошу голів фракцій проаналізувати, кого зараз немає в залі, і запросити їх.

Отже, переходимо до прийняття рішення.

Нагадую, спочатку голосуємо про повернення, а потім – безпосередньо саме голосування.

Отже, ставлю на голосування питання про повернення до законопроекту № 0196. Прошу підтримати. Голосуємо уважно і відповідально.

«За» – 205.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 84, «Народний фронт» – 49, «Опозиційний блок» – 1, «Самопоміч» – 14, Радикальної партії Олега Ляшка – 11, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 11, позафракційні – 24.

Наголошую, ратифікація угоди була підтримана всіма фракціями під час обговорення, і в сесійному залі є необхідна кількість голосів для її прийняття. Прошу всіх зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні, зараз я знову поставлю на голосування питання про повернення.

Отже, ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» (№ 0196). Не ведіть дебатів – голосуйте! Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 212.

Колеги, прошу всіх залишатися на своїх місцях. Представники фракцій попросили 1 хвилину, щоб запросити всіх до залу. В'ячеслав Негода. Будь ласка, 1 хвилина.

НЕГОДА В.А. Шановні народні депутати, ще раз прошу підтримати даний законопроект, прийняття якого відкриває великі можливості для регіонів України, для об'єднаних територіальних громад і в цілому для України в участі, реалізації проектів та програм, які стосуються Дунайського регіону.

Ще раз наголошую, що ми тривалий час беремо участь у засіданнях, у різних комісіях щодо цього питання, але наші українські партнери не можуть брати участі в цих проектах, тому що, з одного боку, недостатньо фінансування, з іншого – ці проекти не були врегульовані.

У разі прийняття рішення наші проекти ще в цьому році, починаючи з жовтня, зможуть взяти участь в реалізації цієї програми.

Тому дуже прошу народних депутатів дати можливість громадам і в цілому Україні брати участь у цій програмі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, під час першого голосування ми мали повну підтримку всіх фракцій. Наголошую ще раз:

«Блок Петра Порошенка» – 81, «Народний фронт» – 48, «Опозиційний блок» – 16, «Самопоміч» – 14, Радикальної партії Олега Ляшка – 11, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 1, «Партії «Відродження» – 12, позафракційні – 24.

Зараз нам необхідно просто змобілізуватися і підтримати даний проект закону.

Отже, колеги, повертайтеся, будь ласка, до сесійного залу, ми рахуємо кожен голос. Отже, спочатку голосуємо за повернення до проекту закону, а потім – за сам законопроект.

Ставлю на голосування питання про повернення до законопроекту № 0196. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 219.

Колеги, бракує кілька голосів, я ще раз зроблю спробу. Подивіться кого немає в залі. Я поставив на голосування питання про повернення, як ви і рекомендували. Це міжнародна угода, я впевнений, тут не може бути ніяких політичних суперечностей. Отже, прошу приготуватися до голосування. Чекаємо, добре. Заходьте, будь ласка. Як можна під час голосування ратифікації не бути на своєму робочому місці, бути за межами сесійного залу?!

Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» (№ 0196). Прошу підтримати ратифікацію. Голосуємо відповідально і злагоджено.

«За» – 225 (*Шум у залі*).

Бачу, що не встиг. Не спрацювала картка.

Прошу всіх зайняти робочі місця. Колеги, це ратифікація угоди і міжнародний авторитет України.

Ставлю на голосування питання про повернення до законопроектів № 0196. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 239.

Тепер ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про ратифікацію Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми» ([№ 0196](#)) за основу та в цілому. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 246.

Ратифікацію прийнято.

Дякую за мобілізацію, але наголошую, що під час голосування всі повинні бути на робочих місцях. Неприйнятно, щоб під час прийняття міжнародних угод народні депутати виходили із сесійного залу і були відсутні.

Хочу зробити оголошення. Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Переселенцям – право голосу». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Сергія Миколайовича Капліна.

Відповідно до Регламенту зараз ми маємо перерву на 30 хвилин, до 12 години 30 хвилин. О 12 годині 30 хвилин прошу всіх повернутися до сесійного залу для продовження нашої роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу, готуватися до продовження нашої роботи.

Отже, наступним питанням порядку денного є проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку» ([№8571](#)).

Прочу підтримати пропозицію розгляду за скороченою процедурою

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Переходимо до повного розгляду. До доповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Співаковський Олександр Володимирович. Будь ласка.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! У будь-якому питанні, що ми розглядаємо, є як плюси, так і мінуси. І в тому, що сьогодні в сесійному залі присутня така кількість народних депутатів, є плюс. Тому що ми спокійно можемо обговорити питання, що потрібно зробити для того, щоб Україну все-таки вивести з піке і спробувати завести в топ-країн.

Розуміючи це, ми 21 березня 2018 року обговорювали це питання під час проведення парламентських слухань. Хочу наголосити, що, коли ми розглядаємо питання розподілу влади, щодо газу, нафти, присутність народних депутатів зашкалює. А коли ми розглядаємо питання нашого майбутнього, на жаль, воно не всіх цікавить. Думаю, нас зараз дивиться велика аудиторія українців. Тому через дискусію ми зможемо ще раз привернути увагу всіх – і влади, і простих українців до питання, яке розглядали.

Питання розвитку інноваційної складової України є дуже важливим. Якщо ми й далі будемо лише обговорювати і вирішувати питання сировини, Україна завжди буде пасти задніх.

Тому парламентські слухання, які були присвячені обговоренню цього питання, сформуvalи наступний меседж. Основне завдання

національної інноваційної системи – це забезпечення розвитку знань та науки, створення високотехнологічної конкурентної економіки задля забезпечення якісного життя людини.

Національні інноваційні системи передових країн світу швидко розвиваються. Вони формують дійсно надзвичайно потужні та привабливі програми швидкої реалізації здобутків науки, знань та інтелекту у сфері виробництва та послуг, забезпечують наповнення ринку та задовольняють потреби суспільства.

На жаль, сьогодні через міграцію молоді в Україні відбувається все навпаки. Ми багато про що красивого говоримо – про науку, освіту, ми приймаємо закони. Наприклад, два роки тому ми прийняли Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», який зовсім не виконується, і передбачили там 1,7 відсотка від ВВП на фінансування розвитку науки, а замість цього маємо 0,2 відсотка.

Отже, приймаючи закони і не виконуючи їх, ми самі все робимо для того, щоб виштовхувати молодь з України.

До речі, проект бюджету на 2019 рік ще раз свідчить, що філософія резекції, економії в галузі освіти і науки продовжує бути головною. Ми повинні зрозуміти, що, відсікаючи рік за роком через бюджет та Бюджетний кодекс фінансування науки і освіти, ми продовжуємо виштовхувати молодь за кордон.

Подивіться корелювання росту міграції молоді з фінансуванням науки і освіти в Україні. Ми повинні зрозуміти, якщо ми хочемо створити в Україні національну інноваційну систему, насамперед ми повинні випереджувальним чином фінансувати школи, коледжі, профтехосвіту, вищу освіту. Ми ніколи не повинні відносити вищу освіту і науку до соціальної сфери. Це сфера економічного розвитку країни. Інакше ми навчатимемо дітей у школі, а потім ці таланти, які не бачать в Україні перспектив розвитку, виїжджатимуть і створюватимуть великий національний достаток для інших країн: Сполучених Штатів Америки, Англії, Польщі, Словаччини тощо. Подивіться, скільки українців вже працюють, створюють стартапи і велику додану вартість для інших країн. Тому ми, розглядаючи це питання з різними експертами, врахували абсолютно всі позиції, які напрацювали в рамках даного обговорення. І 4 липня 2018 року на засіданні комітету було одноголосно прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти даний проект постанови за основу та в цілому.

Шановні колеги, це питання має символічний характер. Приймаючи такий проект постанови, обговорюючи його, ми ще раз звертаємо увагу Кабінету Міністрів України на те, що, якщо ми хочемо вийти із замкнутого кола падіння ВВП України, ми повинні насамперед фінансувати науку, освіту та системно, крок за кроком створювати національну інноваційну систему.

Тому, запрошуючи до дискусії, прошу всіх, хто забув дійти до свого робочого місця, повернутися, долучитися до обговорення і проголосувати за наше майбутнє та майбутнє України. А це сильна, вільна Україна, яка дбає про майбутнє молодого покоління і про людський капітал. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє. Залишайтеся для запитань.

На запитання до доповідача відводиться 3 хвилини. Прошу записатися.

Домбровський, будь ласка.

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Олександрє Володимировичу, я з великою повагою ставлюся до вас як до спеціаліста в галузі освіти та науки. Скажіть, будь ласка, як комітет і ви особисто ставитеся до новаторства, яке ввело Міністерство освіти і науки України, коли дитина, а, по суті, це вже доросла людина, закінчує вищий учбовий заклад, одержує ступінь бакалавра і потім ще через 4 роки навчання в університеті мусить здолати ЗНО для того, щоб продовжити одержувати магістерську освіту?

Я вважаю, що це взагалі безграмотно. Це підтверджує те, що в цьому році такі вищі учбові заклади, як Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київський Національний університет імені Т.Г Шевченка не добрали студентів навіть на державне замовлення. Як це планується в перспективі? І як...

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую. Взагалі відповідь на це можна прочитати в моїх статтях в газеті «Голос України» та в інших виданнях.

Моя позиція така. Ми повинні покінчити з філософією недовіри до вищої освіти. Якщо ми довіряємо нашому викладачу, професору, то повинні забезпечити чітку та прозору систему. Але ми повинні також мати відповідні запобіжники до фейкової, нечесної освіти, яка, на жаль, сьогодні провела інфляцію дипломів бакалаврів, магістрів, *PNG* тощо.

Я за те, щоб будь-яка дитина мала можливість вступати до університету, а далі, через систему екзаменів, заліків та проміжних кваліфікаційних іспитів ми могли бачити картину в цілому, що відбувається в цьому виші, чи виконуються ті чи інші стандарти.

Що стосується безпосередньо вашого запитання, я взагалі вважаю, що рівень магістерської освіти, повинен насамперед орієнтуватися на те, чим займається професор, на його наукову школу. Я, наприклад, викладаю інформатику, математику, я не можу до себе взяти будь-яку людину, яка пройшла, наприклад, кваліфікаційний екзамен через бакалавратуру, тому що, її наукове прагнення не відповідає моїм. Тому філософія прийняття на магістратуру передусім повинна орієнтуватися на ті наукові школи, які склалися безпосередньо в університеті. А кваліфікаційні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Романова Анна Анатоліївна. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Олександр Володимировичу, фракція «Самопоміч» з глибокою повагою ставиться до того, що ви робите, і ми схвалюємо ініціативу щодо проведення подібних парламентських слухань. Багато вже проведено парламентських слухань, і багато слуханих ідей лунає в цьому залі і від громадських представників, і від освітян.

Чи приходять на такі парламентські слухання представник Міністерства фінансів України? І взагалі чи є конструктивна співпраця, діалог з виконавчою владою, особливо з Міністерством фінансів

України (сьогодні відбувається бюджетний процес) та з Міністерством освіти і науки? Ми дивилися проект бюджету, там знову колосальне недофінансування освіти.

Фракція «Самопоміч» готова допомагати відстоювати кошти на освіту, на інновації. Скажіть, у чому потрібна допомога, і який реальний стан справ взаємодії з виконавчими органами влади? Дякую.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую. Насамперед хочу сказати про те, що у нас є співпраця з Міністерством освіти і науки України. Міністр особисто відвідує дуже багато засідань нашого комітету. До того ж на засідання разом з нею приходять і її заступники. Іноді буває, що є і міністр, і два-три заступника.

Щодо іншої частини вашого запитання, хочу сказати, що, на жаль, досі Кабінет Міністрів України не має філософії фінансування освіти України. Тому що це не філософія розвитку вищої освіти, це філософія резекції, бо щороку ми щось відсікаємо. Наприклад, три роки тому відікли ПТУ. На наступний рік у нас знову недостатньо коштів, давайте спробуємо відікти, може, краще буде. Сьогодні відсікаємо ще 69 коледжів. Політика відсікання – це політика виштовхування молоді. Ми повинні мати чітку, зрозумілу фінансову політику, де корелюється філософія Міністерства освіти і науки України з Міністерством фінансів України.

На жаль, на сьогодні синхронізації цих речей ми не бачимо. І тому ми приймаємо закони, після чого частина цих законів фактично не виконується, через те що далі філософію визначає Міністерство фінансів України. Якщо б синхронізувати ці зусилля, ми мали б дійсно філософію розвитку, а не резекції системи освіти України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Спориш – останнє запитання. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Дуже важливий проект постанови, ми повинні його підтримати. Але хочу передати слово Григорію Тімішу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Тіміша.

ТІМІШ Г.І. Дякую. Олександр Володимировичу, з величезною повагою ставлюся до вас і того, що ви робите для освіти в Україні, і взагалі до роботи комітету. На мою думку, як такого самого фахівця, недавнього освітянина, саме такі парламентські слухання повинні проводитися щомісяця. Я розумію, що для цього немає можливості, але питання освіти – це основне. Ми з великих трибун завжди закликаємо до прикладів Сінгапуру, Японії, як там ставилися до освіти в минулому столітті, як сьогодні. Звичайно, ми мало уваги приділяємо саме цій галузі.

Те, що ви робите, є дійсно серйозною справою. Я хотів би синхронізувати ваші дії з діями міністра освіти. Хотілося, щоб ми не відставали від зобов'язань щодо облаштування саме закладів освіти тим, чим обіцяли. Сподіваюся, що саме на цих слуханнях ми почуємо ці гасла і вимоги. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Олександр.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую. Ми також за синхронізацію наших зусиль, бо в деяких питаннях у нас різне бачення, і це абсолютно зрозуміло. Лише в країнах тиранії існує єдине правильне бачення, зрозуміло від кого. Але синхронізація повинна відбуватися таким чином, щоб дійсно система освіти і науки розвивалася, молодим людям було комфортно, щоб вони розуміли, що можуть отримати не фейковий диплом про освіту, а дійсно, освіту. Це системне питання. Це і питання плагіату, і фінансування за рахунок державного бюджету, і що потрібно залишати тільки на контрактній формі, і індикативної собівартості. Бо, наприклад, є виші, які поставили 8-9 тисяч студентів на підготовку бакалавратури. Це ж абсолютно нереально. Тобто є дуже багато питань, які ми повинні синхронізувати. Це і питання управління вищою освітою, фінансування, вимірювання. Ми досі не маємо національної системи вимірювання...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте. Будь ласка, додайте 30 секунд.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Ми, на жаль, сьогодні не запрошуємо національні агенції, у тому числі й закордонні, які могли б показати нам те, що відбувається на ринку освітніх послуг. Ми не маємо реальної картини. Якщо ми не маємо системи вимірювання, то не маємо базових показників для того, щоб зрозуміти, що потрібно фінансувати пріоритетно, а що базово, що взагалі непотрібно фінансувати. Ми, дійсно, сьогодні, на жаль, маємо несистемну систему, в якій повинні вирішуватися такі питання. І це можна робити лише разом. Кабінет Міністрів...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. Час, відведений на запитання та відповіді вичерпано.

Шановні колеги, прошу записатися від фракцій на виступи і обговорення проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку»(*Шум у залі*).

Час на запитання вже вичерпано. Я не почула. Відповідно до Регламенту у нас один доповідач – перший заступник голови комітету пан Співаковський, а від уряду немає. Це ж тільки наше, парламентське, слухання.

До слова запрошується Тарас Кремень, який представить позицію фракції «Народний фронт». Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Я звертаюся до вас з проханням підтримати рекомендації вже проведених парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку». Як один із учасників тих слухань хочу підтвердити, що вони і за якістю, і за темою обговорення, і за резонансом у науковому суспільстві не тільки України, а й світу, були безпрецедентними. Бо це питання перебувало у сфері інтересів і Адміністрації Президента України, і Ради національної безпеки і оборони України, і Кабінету Міністрів України. Величезна кількість науковців спостерігала за цим, у тому числі під час прямої трансляції, завдяки вашій, пані Ірино, підтримці. Проте

хочу сказати про важливі речі, які лунали на тому засіданні з вуст важливих доповідачів.

Україна за останні декілька років стрімко вривається на світовий ринок інновацій. Це відбувається завдяки тому, що парламент разом з урядом змогли попрацювати і не тільки на законодавчому, а й на рівні збільшення фінансування на розвиток української науки та інновацій. На сьогодні ми перебуваємо у Глобальному індексі інновацій на 50-му місці, і це безпрецедентне місце за останніх сім років. Це перше.

Друга важлива складова, яка дала змогу нам потрапити до списку кращих показників, це те, що наші університети, Академія наук та окремі структури, набуваючи відповідного бізнес-досвіду, почали отримувати відповідні об'єкти інфраструктури, а також приступати до розгляду і затвердження програм з абсолютно іншими підходами.

Третя важлива складова, на яку треба звертати увагу, це все-таки проведення щорічного Всесвітнього економічного форуму, відповідно до якого одним із ключових факторів інноваційного розвитку будь-якої держави світу є інвестиції в розвиток людського капіталу. Саме на цьому зупинялися доповідачі під час проведення парламентських слухань. Але хочу сказати, що без експорту технологій, а також монетизації інновацій, які є у сфері відання Міністерства економічного розвитку і торгівлі, ми не зможемо проштовхнути наші інноваційні досягнення та здобутки, тим паче зупинити молодих талановитих науковців в Україні.

Четверта важлива складова – це, безперечно, ми повинні об'єднати свої зусилля і рекомендації, про що вже казали, щодо формування стратегії розвитку інноваційної екосистеми. Дякуючи проведенню таких парламентських слухань, наш парламент піднімає престиж і рівень інноваційної діяльності в Україні в цілому.

Тому від імені фракції прошу всіх колег підтримати даний проект з тим, щоб надати нових можливостей українській науці у 2019 році. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за представлену позицію шановної фракції.

До слова запрошується Іван Григорович Кириленко, який представить позицію фракції «Батьківщина». Просимо вас, шановний колего.

КИРИЛЕНКО І.Г., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Повертаюся до проекту постанови, у якому рекомендується, що нам робити з інноваційною системою в Україні.

Друзі, за понад чверть століття незалежності ми чи не єдина країна на пострадянському просторі, яка навіть не вийшла на рівень 1990 року щодо ВВП. Як не прикро, починали у двадцятці найрозвинутіших промислових країн світу, а сьогодні, на превеликий жаль, – у двадцятці тільки в другій сотні.

Економіку держави вбиває і добиває монополізм. Допоки не відбудуться кардинальні зміни, про що сьогодні казали колеги з інших фракцій, структурні реформи, про які ми боїмося навіть говорити, нічого не буде. Монополії, яка панує в енергетиці, металургії, гірничодобувній галузі, хімічній промисловості, навіть уже в сільському господарстві, інновації не потрібні. Адже від самого початку монополія «на нюх» не терпить конкуренції, її просто не існує. Якщо немає конкуренції, навіщо науково-технічний прогрес, інновації. Для чого морочитися, коли в тебе в обробітку близько 1 мільйона гектарів земель. Спокійно вирощуй зернові – за три дні посіяв, за чотири зібрав, відправив сировину на експорт, отримав свої мільярди, адже з 1 мільйона гектарів можна отримати мільярди, і які інновації, інвестиції.

Друзі, такий красномовний приклад. Інвестиції в основний капітал в Україні за роки незалежності, порівняно з 90-м кризовим роком щороку в п'ять разів менші. Це вирок системі. І ще приклади. Білорусь, де ми знаємо, який режим, минулого року отримала в чотири рази більше іноземних інвестицій, ніж Україна. Маленька Естонія, територія якої дорівнює одній середній нашій області, – у 14 разів більше. На засіданні комітету мого шановного колеги порушувалося питання щодо хімічної промисловості. Туреччина, яка не має власної сировини, виробляє хімічної продукції в 17 разів більше, ніж Україна, яка має власну сировину. Це називається приїхали. Нам вкрай потрібні структурні реформи, в основі яких демонополізація, адже це по суті новий курс України. Потрібно економічними методами дати поштовх розвитку малого та середнього підприємництва. Мої колеги завжди про це кажуть. Фермер на селі – це сотні, може, й мільйони робочих

місць не в наймах у Польщі, де 2,5 мільйона селянських ферм, а в себе, в Україні. З цього треба починати, тоді з'явиться конкурентне середовище, переробка, а не сировина, потреба в інноваціях. Кожен намагатиметься виробити продукт, який буде затребуваний на ринку. Сьогодні ми, на жаль, відносимося до четвертого типу ринку, тобто топчемося на узбіччі, а скоро будемо в кюветі. А цивілізовані країни борються там, де перероблена сировина, третій тип ринку – там, де працює інтелект, а четвертий – взагалі за мізки. Тому нам, як кажуть, це не загрожує...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний Іване Григоровичу, що ваш виступ стосувався саме теми обговорюваного проекту постанови і за дотримання регламенту.

До слова запрошується шановний колега Долженков, який представить позицію «Опозиційного блоку». Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Фракція «Опозиційний блок», безумовно, підтримуватиме проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку». Інновація є ключовим фактором задля того, щоб Україна займала гідне місце серед економічно розвинутих країн світу. Адже розвиток економіки неможливий без інноваційних технологій, а це, безперечно, високий рівень освіти, для запровадження найкращої практики, знань у виробництво готової продукції на території України.

Натомість хочу зауважити, що ті реформи, які проводяться сьогодні за ініціативи та завзятої підтримки коаліції, не досягають зазначеної мети. На жаль, за чотири роки спостерігається ще більше падіння економічного розвитку, зменшення переробної промисловості в структурі сільського господарства України від 20 до 12 відсотків. Це все свідчить про те, що Україна перетворюється на сировинний придаток на ринках, що розвиваються: Європа, Китай, Сполучені Штати Америки тощо. Тому насамперед – це розвиток переробної промисловості.

Хочу зазначити, що монополії не є ворогами інноваційної складової економіки, оскільки ці самі монопольні конгломерати, фінансово-промислові групи, нічим не відрізняються від конгломератів Сполучених Штатів Америки, чеболів Республіки Кореї, кейреців Японії, які займають домінуючі положення в зазначених країнах, але конкурують один з одним на міжнародних ринках. Рано чи пізно ці монополісти також вимушені будуть конкурувати на зовнішніх ринках, щоб Україна посіла відповідне місце в системі розподілу праці на ринках торгівлі відповідних товарів.

Також хотів би офіційно заявити, що сьогодні мною зареєстровано проект постанови [№ 9090-П2](#) щодо скасування результатів голосування за законопроект [№ 9090](#), який стосується внесення змін до Закону України «Про Центральну виборчу комісію», а саме збільшення кількості від 15 до 17 членів. Мені сьогодні повідомили, що за завзятими намаганнями нашого шановного але грубо порушуючого Регламент Парубія, збиралося засідання, щоб регламентний комітет прийняв відповідне рішення та рекомендував розглянути зазначений проект постанови [№ 9090-П1](#). Оскільки є проект постанови № 9090-П2, прошу також неухильно з дотриманням Регламенту провести зазначене засідання регламентного комітету, адже всім відомо, що грубе порушення Регламенту, як ми можемо бачити з останнього рішення Конституційного Суду України, є підставою для визнання того чи іншого нормативно-правового акта, прийнятого Верховною Радою, як такого, що не відповідає Конституції України.

Тому прошу не порушувати процедури, передбаченої Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» та розглянути зареєстрований сьогодні мною проект постанови № 9090-П2. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. До слова запрошується пан Віктор Галасюк, який представить позицію фракції Радикальної партії. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Дякую. Шановна Ірино Володимирівно! Шановні колеги народні депутати! Поки ми разом з комітетами з питань науки і освіти та з питань промислової політики та підприємництва, з усіма народними депутатами, які розуміють цінність інновацій у промисловості, в цьому залі дискутуємо, як краще побудувати

інноваційну екосистему в Україні, на жаль, через хибну економічну політику влади Україна дедалі більше перетворюється на сировинного донора успішних промислово розвинених, індустріальних країн.

Ми постачаємо в країни світу за безцінь сировину, про що сьогодні вже казали, талановитих людей та робочі руки, які не знаходять вдома гідної роботи з належною оплатою праці. А також є постачальниками грошей для успішних економік, бо купуємо у них готові товари і послуги, які часто вироблені нашими співвітчизниками-заробітчанами з української сировини. Це абсолютна ганьба і є неприпустимим.

За даними Державної служби статистики України загальний обсяг витрат на наукові дослідження і розробки (це фактично наукоємність економіки) становить менше ніж 0,5 відсотка ВВП. Уявіть, який це мізер, у той час коли в Євросоюзі це понад 2 відсотки, а в таких країнах, як Фінляндія та Швеція – понад 3 відсотки.

Через політику економії на освіті, науці, інноваціях неможливо побудувати успішної економіки і добробуту громадян. Можна отримати лише бідність, залежність, нові кредити МВФ, еміграцію та шлях в нікуди.

Нам треба робити радикальний розворот в економічній політиці: пріоритет розбудови інфраструктури, розвиток вітчизняного виробництва, промисловості та тотальне запровадження інновацій у всіх сферах нашого життя. Тим паче що Україна має для цього найголовніший капітал – талановитих, творчих, освічених людей, які сьогодні через хибну економічну політику влади мільйонами залишають Україну, для того щоб прогодувати свої родини.

Тому треба невідкладно приймати промисловий пакет реформ, запропонований командою Радикальної партії і підтриманий практично всіма фракціями і групами в парламенті, – створення індустріальних парків з потужними інвестиційними стимулами для виробництва інноваторів; Експортно-кредитного агентства, щоб в рази, а не на відсотки, здешевити кредити; прийняти в цьому залі в цілому проект Закону «Купуй українське, плати українцям» для того, щоб створити додатковий попит на українську промислову та інноваційну продукцію. Тоді українці будуть щасливі та заможні у власній...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Єгор Соболев передає слово пані Анні Романовій, яка представить позицію «Самопоміч». Будь ласка.

РОМАНОВА А.А. Шановні колеги! Шановний народе України! Безумовно, фракція «Об'єднання «Самопоміч» буде підтримувати всі ініціативи, пов'язані з розвитком української освіти, з її інноваційністю. Так, ми ознайомилися і навіть брали участь в цих парламентських слуханнях, які були присвячені інноваційному розвитку української освіти.

Справа в тому, що різниця між інноваційністю української освіти та реальним станом справ в освіті така сама, як, наприклад, між *Hyperloop* і приміськими поїздами, які сьогодні курсують, тобто коловальна. Тому що інноваційність освіти завершується тоді, коли студентів найкращих вузів держави взимку відправляють навчатися вдома через відсутність опалювання. Це стосується навіть Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка. Інноваційність освіти закінчується там, де освітянам, педагогам немає чим платити зарплату. Хочу привернути увагу, що до кінця року станом на вересень не вистачає майже 4 мільярди гривень на зарплату вчителям. Як освітяни впроваджуватимуть інноваційну освіту, коли у них опускаються руки? Коли вони йдуть додому і не знають, за що житимуть.

Сьогодні, спілкуючись з освітянами по всій Україні, ми чуємо, що, коли вперше їх позбавили будь-яких надбавок до зарплати, у них опустилися руки, і вони розділилися на категорії: хтось їде до Польщі, хтось торгує на базарі, як це було в 90-х роках, а хтось працює за принципом: навчатиму ваших дітей так, як мені платять за це держава. Це приведе до інноваційності в освіті, в економіці?

Члени фракції «Об'єднання «Самопоміч» ознайомилися з проектом бюджету і звертаємося до Міністерства фінансів України, до уряду з вимогою негайно переробити його, тому що 70 коледжів залишилися на поталу і будуть закриті так само, як ми за ці роки втратили профтехучилища.

Ми кажемо про нову школу, але не говоримо про те, що сьогодні елементарно для лабораторних робіт, технічних наук немає обладнання, реагентів. Останні реагенти закуповувалися лише у деяких школах. Про яку інноваційність йдеться?

Це все дуже красиві, грамотні слова, але вони чекають на реалізацію за іншого уряду і за іншої влади. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. До слова запрошується пан Заболотний, який з місця представить позицію «Блоку Петра Порошенка». Прошу увімкнути його мікрофон.

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М. Дякую, Ірино Володимирівно. Одразу хочу сказати, що це надзвичайно важливе питання. І ми вас дуже просимо сьогодні, можливо, обговорити але не приймати проекту постанови, тому що, вибачте, у залі присутня четверта частина депутатів. Ми просто завалимо це надзвичайно важливе питання.

Той, хто навчався за часів радянської влади, мабуть, пам'ятає слова Карла Маркса, що глибока цивілізація неминуче призведе людство до загибелі. Думаю, що він певною мірою був правий, тому що, дійсно, дуже глибока цивілізація має як плюси так і мінуси.

Сьогодні всім, навіть студентам, яких я навчаю на третьому курсі, зрозуміло, що інвестиція має чіткий ланцюжок: насамперед – кадри, потім – інтелект у кадрів, після інтелекту з'являється інновація, яка приходить туди, де є інтелект, і тільки після того, як, зрозумівши, що там є інтелектуальні кадри, інноваційна технологія, туди прийде інвестиція. Це треба пам'ятати і знати, як «Отче наш» та робити все можливе, щоб саме за такою системою працювала інвестиційна політика.

Я вже запитував Олександра Володимировича і знову хочу повернутися до цього. Хіба це не привід задуматися над тим, чому наші діти сьогодні не йдуть до Києво-Могилянської академії, до Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка, а віддають перевагу Польщі та іншим закладам? Ми повинні задуматися, як працюємо з кадрами, які повинні мати високий інтелект і тягнути за собою інвестиції в інновації. Глибоко переконаний, що треба переглянути ситуацію з тим, щоб бакалаври, які хочуть отримати магістерський рівень освіти, здавали спеціальні екзамени, куди йдуть і на кого мають вчитися, а не ЗНО, яке вони чотири роки не вивчали і вже забули.

Я сказав лише про одне питання, а у нас їх дуже багато. І ми повинні зробити все можливе, щоб інновація стала реальністю в нашій

країні. Якщо ми матимемо інтелект і інновацію, туди завжди прийдуть інвестиції.

«Блок Петра Порошенка» підтримує даний проект постанови. Ірино Володимирівно, якщо не буде відповідної кількості народних депутатів у залі, прошу не ставити його на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. На жаль, шановний колего, я не можу порушувати Регламенту: припиняти обговорення, не ставити на голосування. Проте, і всі знавці Регламенту мене підтримають, коли йдеться про проект, що стосується рекомендацій парламентських слухань, якщо сьогодні в сесійному залі не буде потенціалу, ми зможемо повернутися до голосування в інший день. Правильно, Володимире Михайловичу? Я потім надам вам слово для репліки.

До слова запрошується пан Сергій Шахов, який представить позицію групи «Воля народу». Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Політична партія «Наш край». Шановні колеги, ми бачимо, що в залі (в коаліції, в опозиції, в групах) практично немає депутатів. Проте прошу максимально сконсолідуватися і проголосувати за даний проект постанови. Це дуже важливо для наших, українських, дітей, які сьогодні вкрай потребують можливості інновацій. Подивіться, що сьогодні робиться на вулицях. За статистикою 7 відсотків молоді хоче виїхати з нашої країни. Це не вписується ні в які рамки.

Шановні колеги, прошу звернути увагу, що саме виші, школи, дитячі садочки сьогодні сплачують за електроенергію, як комерційні структури. Я зареєстрував проект постанови [№ 8376](#) (прошу також його підтримати найближчим часом), який скасовує постанову Кабінету Міністрів України щодо підвищення ціни на електроенергію комунальним підприємствам (освітлення на вулицях), школам, дитячим садкам, вишам, які сьогодні сплачують за це олігархам в кишені. А за підрахунками спеціалістів «Нашого краю», практично 125 мільярдів гривень сьогодні ллється з кишень батьків до кишень олігархів.

Українською важливо сьогодні прийняти проект закону [№ 7408](#). Пам'ятаєте, що сталося цією зимою в Кропивницькому, коли від постачання газу та електроенергії відключили сім дитячих садків, три школи, пологовий будинок. Це також зробили олігархи.

І головне. Сьогодні політична партія «Наш край» продовжує збір підписів, проводячи кампанію «Ні – підвищенню ціни на газ!». Це також стосується шкіл, вишів, пологових будинків, пенсіонерів, які не можуть сьогодні сплачувати послуги за ЖКГ, нашої держави. Хто сьогодні вкладатиме гроші в нашу державу, коли немає державної політики?

«Наш край» зареєстрував проект постанови [№ 9027](#). Прошу кожного парламентаря також його негайно розглянути і проголосувати за людей і проти підвищення ціни на газ. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Звертаю все-таки увагу на необхідність виступати виключно щодо теми обговорюваного проекту постанови.

Володимире Михайловичу, будь ласка, вам слово для репліки.

Шановні колеги, народний депутат Володимир Михайлович Литвин має 3 хвилини для законного виступу. Від групи «Відродження» йому передають право на виступ. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Я дякую представникам групи. Шановні колеги! Очевидно, сьогодні треба було б розглядати проект Закону про збільшення чисельності Центральної виборчої комісії, це відповідь вам. Зігнали б сюди депутатів, вони збіглися і голоснули б. У середу ставте такі закони, і буде наповнений сесійний зал.

Тепер відповідь Григорію Михайловичу з приводу його висловлених здивувань, чому наші діти їдуть до Польщі. Бо в них немає батьків – депутатів, високих чиновників, міністрів, які відправляють своїх дітей до Англії. Ось тому їм доводиться їхати до Польщі. Не дивуйтеся, будь ласка, бо ви проголосували за цей закон, зокрема не підтримавши мою пропозицію, щоб в законі виписати, що посадові особи, які займають особливо відповідальне становище, навчають своїх дітей в Україні, а зробили закон для «сірих». І ви прекрасно знаєте, що цей закон не працює, тому що навіть немає фінансування на виплату зарплати вчителям, і з боєм доводиться вибивати, щоб наблизили відповідні субвенції.

Я вам поясню, чому. Бо провели об'єднання у вигляді ОТГ і коли ОТГ називається Баранівська міська рада, там працюють інші нормативи наповнюваності класів. А відтак недофінансовують і вимагають

від них: ліквідуйте сім шкіл, звільніть 100 вчителів і у вас буде порядок. А ви аплодуєте тут реформам. Цим введенням погіршили ситуацію практично до неможливого, не продумавши, як треба провести ці реформи.

До того ж, доріг немає. Навіть, якщо автобуси є, немає куди їздити. Чому доріг немає? Бо раніше в кожному районі був райавтодор, і він латав ці дороги. Сьогодні їх зліквідували під час реформ, і немає кому займатися ремонтом доріг, бо великі, потужні підприємства не хочуть братися за роботи, якщо це десь сума 5-10 мільйонів. Вони кажуть, що притягнуть техніку, коли буде від 50 мільйонів. І ви прекрасно розумієте, що відбувається.

Шановні колеги, як людина, яка щось розуміє в питаннях освіти та науки і працює зокрема в Академії наук, скажу, що рішенням, яке ми прийняли, ми вбили Академію наук, а тепер спостерігаємо за тим, як вона згасає. І водночас приймаємо постанову щодо інноваційної політики. Ми навчилися жонглювати словами, не навчилися рахувати, приймати зрозумілі рішення.

Думаю, що за такого підходу краще Верховна Рада не приймала б жодних реформ щодо перетворень в науково-освітній сфері, як мінімум не було б гірше. Але я розумію, що даний проект постанови зараз не пройде, і не треба просто ставити, а...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, дякую за обговорення. Ще раз дякую, що в основному всі говорили відповідно до тексту постанови...

Згадували прізвище шановного колеги Заболотного. Будь ласка, 1 хвилина для репліки. Прошу. Такий Регламент, ми ж сьогодні...

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М. Володимире Михайловичу, я так зрозумів, що ви не згодні з моїм виступом, але це ваше право. Я хочу вам сказати, що мої діти вчилися і захищали дисертацію в Україні. А сьогодні троє внуків – студенти Львівського національного університету імені Івана Франка. Це перше.

Друге. Хочу вам сказати, що стільки доріг, як зараз будують, давно не будували. Але за один чи з два роки їх не збудуєш. Райавтодори юридично існують. Інше питання, до них ще руки не дійшли, поки що будують державні магістралі. Упевнений, що це також не правильно, треба частину коштів давати й на місця.

Глибоко переконаний, що така постанова потрібна, тому що інновація – це основа руху вперед, і Володимир Михайлович дуже добре знає про це. Тому я дякую за підтримку в першій частині, і спростував вас у другій. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, тепер я прошу народних депутатів України записатися на обговорення. Переконана, що у нас є шанс сьогодні підтримати даний проект постанови. Головне – повернутися з кулуарів до сесійного залу.

Юрій Соловей, вам слово. Прошу з місця.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановна Ірино Володимирівно, я вкотре хочу привернути увагу до регламенту нашої роботи зокрема до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України». Тому що, я вважаю, що, якщо ми хочемо приймати якісні закони, якщо ми хочемо, щоб Верховна Рада якісно виконувала свою функцію, то насамперед повинні реформувати нашу роботу, зокрема в частині прийняття аналогічних постанов. Чим фактично завершується ситуація щодо прийняття постанов стосовно парламентських слухань? Абсолютно нічим, оскільки рекомендації парламентських слухань у переважній більшості не лягають в основу тих чи інших законодавчих актів. Це по-перше.

По-друге, власне щодо теми проекту постанови, який ми сьогодні обговорюємо, і чи взагалі питання інновацій потрібні в нашій державі. Я назву декілька цифр на прикладі компанії *Apple* в Сполучених Штатах Америки. Так ось, активи всіх 100 найбагатших українців, включаючи всім відомих олігархів – Ахметова, Коломойського та інших, дорівнюють 10 відсоткам вартості акцій компанії *Apple*. Компанія *Apple* тільки за минулий рік сплатила до державного бюджету Сполучених Штатів Америки близько 35 мільярдів американських доларів, що значно перевищує український бюджет. Це одна компанія, яка працює в одній країні. Тому, коли ми хочемо говорити про інновації, то ми повинні чітко розуміти, що саме інновації – це те питання, яке може серйозно і швидко дати поштовх для розвитку нашої держави.

Чи є шанс в цьому питанні в Україні? Більше того, я вам хочу сказати, що в таких компаніях, як *WhatsApp*, *PayPal*, чи *Apple* частину

в засновниках складала саме українці. І тому українці сьогодні особливо в напрямі створення сучасних стартапів – це та нація, яка лідирує у світі.

Чи має держава вмішуватися в цей процес, чи вона повинна тільки створити правила для того, щоб це відбувалося? Є різні погляди на цю ситуацію, але ми бачили, що ті країни, особливо які розвиваються за рахунок державних інвестицій, підтримують такі стартапи, входячи в їх статутний капітал, і не просто підтримують, а капіталізують ті кошти, якими вони підтримують ці стартапи. Тому однозначно в Україні поряд з питаннями освіти повинен існувати Державний інноваційний фонд, який повинен вступати в нові сучасні стартапи, в їхній капітал для того, щоб розвивати цей напрям в нашій державі як один з...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується наступний виступаючий – народний депутат Михайло Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Дуже важливі питання розглядаються сьогодні у Верховній Раді України, а, як бачимо, присутність народних депутатів – не більше 10 відсотків. Хотілося б, щоб для розгляду таких важливих питань (на відміну від законопроекту № 9090, який вчора розглядався, щодо Центральної виборчої комісії) збиралися якомога більше народних депутатів України, оскільки залишилося не так багато часу, коли вам потрібно буде їхати на свої округи і звітувати перед виборцями, як ви любите український народ.

А для того щоб наша діяльність повністю відповідала Регламенту Верховної Ради України, щойно народним депутатам України було роздано проекти документів, які, я так розумію, Голова Верховної Ради України через декілька хвилин захоче внести на розгляд для протоколу. Адже сама процедура прийняття і неконституційність закону, проект якого № 9090, дає привід політичній партії «Опозиційний блок» звернутися до Конституційного Суду України щодо визнання

його неконституційним, у тому числі з порушенням процедурних питань під час його прийняття.

Півгодини тому Голова Верховної Ради України збирав засідання Комітету з питань Регламенту і організації роботи Верховної Ради України. Уявіть, щоб у старі часи, ще до Революції Гідності, Голова Верховної Ради збирав засідання з приводу такого законопроекту. До речі, деякі політики збирали засідання лічильних комісій 16 січня, а зараз вони всі сидять у Москві. Куди тікатимуть нинішні після сьогоднішнього засідання, це риторичне питання. Бо я хотів би нагадати Голові Верховної Ради України ще норму статті 35 Закону України «Про запобігання корупції». Нічого не було б страшного, але Голова Верховної Ради України зібрав комітет з приводу закону, де він є одноосібним автором. А у статті 35 Закону України «Про запобігання корупції» йдеться про конфлікт інтересів, про який має бути заявлено публічно.

Я закликаю Голову Верховної Ради України відповідно до статті 35 Закону України «Про запобігання корупції» заявити про свій конфлікт інтересів. Також звертаюся до Національного антикорупційного бюро України, щоб дослідили, чи є в цих діях ознаки якихось неправомірних дій, чи якихось інших речей. Усі люди повинні жити за законом, зокрема Голова Верховної Ради України.

Прошу народних депутатів України не голосувати сьогодні за проект постанови № 9090-П2, оскільки він не розглядався на засіданні комітету, і це буде порушенням статті 48 Регламенту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Також закликаю колег все-таки дотримуватися Регламенту і під час виступів не обговорювати іншої проблеми окрім проекту постанови щодо Рекомендацій парламентських слухань. До слова запрошується шановний колега Олексій Рябчин. Прошу.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Шановні колеги! Рекомендую всім хоча б почитати Рекомендації парламентських слухань щодо інноваційного розвитку. Там гарно виписані речі, які ви можете використовувати бодай у публічній комунікації. Вони дуже якісні і фахові.

Сьогодні від виступаючих колег ми чули про проблеми, які є в Україні. Думаю, що люди бачать це щодня на вулицях. Також деякі колеги пропонували шляхи вирішення цих питань. Сподіваюся, ми конкуруватимемо саме ідеями, а не як зараз у цьому залі намагаються загнати в якісь незрозумілі речі, звинувачуючи зокрема «Батьківщину» та її лідера.

А чому так погано в нашій країні? Мені здається, що за такого фантастичного потенціалу, який у нас є, ми знаємо наші проблеми, і навіть пропонуємо шляхи їх подолання, – немає політичної волі, яка повинна виходити від перших осіб держави. Якщо вам скажуть, що немає грошей, вони є, треба менше займатися корупцією і підживлювати власних олігархів. Якщо ви скажете, що немає пріоритетів, вони є. Якщо ви зробите інноваційний розвиток своїм пріоритетом, він розвиватиметься. Як вже зазначав мій колега Іван Григорович Кириленко, якого я дуже поважаю, Україні потрібен новий курс, у тому числі й економічний, про що ми в п'ятницю на засіданні «Батьківщини» говоритимемо з Юлією Володимирівною Тимошенко. Україна потребує зупинки тої деіндустріалізації, яка зараз є, ми повинні перестати бути сировинним додатком, про що казали багато народних депутатів. Ми повинні зупинити деіндустріалізацію і перескочити від індустріалізації до постіндустріального суспільства: *leapfrog*, як кажуть в інноваційному розвитку. Тобто, використовуючи досвід країн, які це вже зробили, ми можемо це робити. Яким чином? Інновація – це завжди взаємодія держави (державна на першому місці), науки, освіти, бізнесу, міжнародних організацій. Коли ця взаємодія правильно розгорнута, це називається інноваційною системою, що народжує інновації не тільки в науці, яка повинна фінансуватися державою, зокрема фундаментальні дослідження ніколи бізнес не підтримуватиме, а й допомагає у комерціалізації бізнесу. Ми маємо хороший бізнес і в зеленому секторі, і в біо, і у фармі, і в ІТ, і в блокчейні, і в роботизації, у нас, як вже було зазначено, є гарні фахівці, стартапи. Треба щоб держава допомагала як комерціалізовувати, так і підтримувати ті речі, які є, різними інструментами. Ми будемо про це дебатувати.

Я підтримую Івана Григоровича, який казав що демонополізація, монополії – це велике зло. Деякі колеги казали, що монополії допомагають певному інноваційному розвитку, приводили приклад Південної Кореї, інших країн, прирівнюючи, що наші фінансово-промислові групи дотичні до тих. Наприклад, у Південній Кореї є такий феномен, як

чеболь. Однак є фундаментальна різниця: у нас держава, на жаль, розвиває олігархів та фінансово-промислові групи завдяки «Роттердам+», інших тарифів, а там чеболі розвивають державу. Там інша річ – держава дає високоякісного фахівця, інновації. Тому демонополізація, що...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Наступний виступ – народний депутат Кривенко. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М. Народний Рух України. Шановні колеги! Шановні телеглядачі та радіослухачі! Економіка усього світу побудована на контролі доданої вартості. У світі йде три війни, на території України – чотири. Лише у війні з Росією ми відчуваємо себе стороною конфлікту, а у війнах за інвестиції, за ринки, за людські і агро-мінеральні ресурси ми навіть не суб'єкти, а об'єкти. І тут необхідна суб'єктивна позиція і усвідомлення керівництва держави, що справді відбувається глобальна конкуренція.

Світ побудований умовно на чотирьох рівнях розвитку. Найнижчий рівень – це ті країни, які торгують тим, що вони виростили та викопали. Це найпримітивніші держави.

Низький рівень технологічного розвитку – це країни, в яких з'являється одна з трьох найсвятіших професій, з'являються підприємці, які створюють додану вартість, робочі місця. Умовно кажучи, ми не експортуємо зерно, та імпортуємо лапшу, а виробляємо її в себе, з'являються податки, створюється якась інфраструктура.

Середній рівень технологічного розвитку – це країни, які створили базову інфраструктуру, систему виробництва освічених людей, де будуються університети, імпортуються викладачі, другу з найважливіших професій яких поважають, виплачують нормальну зарплату, і країна може вже дійти до рівня технологічного розвитку, який є в інших країнах. Тобто інженери розуміють технології. Так, у англійців свого часу купували, копіювали, крали ткацькі верстати. Радянський Союз (авіацію, космос, радіоелектроніку) – у німців, В'єтнам, Китай, Таїланд копіюють і зараз, доганяючи лідерів.

Найвищий рівень – це країни, у яких створено умови, де інновації, технології, що зародилися в головах, можуть бути втілені. На 1990 рік ми у чотирьох галузях були на найвищому рівні. На сьогодні, можливо, крім фармацевтики, ми фактично в жодній галузі

не можемо повторити того, що вміли робити. Ми не можемо зробити крило, двигун (маємо з цим величезні проблеми), залишилися одиниці фахівців. Ми котимося вниз, до просто аграрної держави, і деякі великі фахівці цьому аплодують.

Безумовно, Народний Рух України у своїй економічній програмі пропонує чіткий курс на інновації, на додану вартість. Ми кажемо про те, що треба розвивати машинобудування, авіаційну промисловість, авіакосмос, ВПК, енергобудування, суднобудування, машинобудування, автопромні компоненти.

Національною ідеєю має стати те, що нічого ми не повинні вивозити у вигляді сировини. У 1 тонні зерна є 250-300 доларів доданої вартості. Нам треба побудувати мінімум 100 заводів для поглибленої переробки зерна, 44 види продукції можна з нього виробляти і продавати. Можна ще, будь ласка, додати 30 секунд?

ГОЛОВУЮЧА. Перепрошую, але маємо проблему з часом. Ні, дуже дякую.

До слова запрошується народний депутат Євтушок.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, в цьому залі було проведено парламентські слухання, у яких брали участь ті люди, які формують науковий потенціал нашої країни. Саме це стало фундаментом для того, щоб у даному проекті постанови були детально виписані їх рекомендації, які ми маємо взяти за основу.

Звичайно, Олександр Співаковський, виступаючи з цієї трибуни, зробив основний акцент на економіці країни. Деякі колеги також з цієї трибуни казали про те, що потрібно негайно переглянути філософію та підхід влади до економіки країни, насамперед створюючи робочі місця, і позбавити нашу країну такого статусу, як сировинна країна.

Одразу приверну увагу до виступу мого колеги Олексія Рябчина, який анонсував, що саме в п'ятницю ми разом з Юлією Володимирівною Тимошенко залучимо науковців і в рамках програми «Новий економічний курс України» будемо обговорювати, що саме потрібно змінити, аби вивести країну з економічної кризи.

Минулої п'ятниці міністр освіти і науки України з цієї трибуни казала про те, з чим зіштовхуються сьогодні працівники в міністерстві.

Якщо взяти до уваги проголосовані реформи щодо науки, нової української школи, одразу видно, що на сьогодні не все гаразд і в цьому процесі, не вистачає коштів. Навіть тоді, коли вже 1 вересня наші першокласники пішли до нової української школи, потрібно було б забезпечити їх не тільки приміщенням, новим обладнанням, а й підручниками, на що міністр освіти і науки сказала, що є певні перепони у вигляді подачі до суду та скасування тих підручників, які мали б уже бути в перших класах.

Я також хочу привернути увагу до проблем у середній освіті. Сьогодні в бюджеті ми маємо скорочення фінансування на освіту. Ми ж не можемо не розуміти, що ті копійки, тих 20 відсотків виплат за престижність, класне керівництво вчителі все одно витрачають на придбання наукових посібників і таке інше. Вони не несуть їх додому, а приносять у школу.

Підсумовуючи, скажу, що фракція «Батьківщина» голосуватиме за даний проект постанови і просить запросити всіх депутатів до сесійного залу, адже така постанова є вкрай важливою. І дискусії, які лунали в цьому залі, лише будуть...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми провели обговорення проекту постанови щодо рекомендації парламентських слухань. І це одна з форм, до речі, організації роботи парламенту. Я ініціюватиму, щоб ми ввели таку форму обговорення, як дебати. Ми змогли провести дебати щодо цієї теми. Оскільки даний проект постанови стосується організації роботи Верховної Ради України, ми зможемо його розглянути в будь-який день, але, вважаю, дискусія була правильною і змістовною. Дякую за це всім учасникам дискусії.

Колеги, хочу повідомити, що вже є рішення регламентного комітету щодо проекту постанови про скасування рішення Верховної Ради України. Згідно з Регламентом я маю право і повноваження

невідкладно поставити їх на розгляд. Щоправда розгляд проекту постанови, як і вчорашнє голосування, проявили дуже небезпечну тенденцію. Виявляється, є політичні сили, які роблять все можливе, щоб залишити старий склад ЦВК, сформований за часів Януковича (*Шум у залі*). Я запропонував варіант, який дає відповіді на всі запитання, а найголовніше – можливість усім фракціям мати своє представництво, як нам і рекомендують в ПАРС. Цей спосіб нам відкриває шлях до оновлення Центральної виборчої комісії. Думаю, нікому і в страшному сні не наснилося б, щоб ми проводили вибори Президента України та Верховної Ради України з ЦВК, яка була сформована режимом Януковича.

Отже, колеги, відповідно до Регламенту ставлю на розгляд ці проекти постанов. Першу з них... (*Шум у залі*).

Я можу ставити питання щодо розгляду проектів постанов без будь-якого попереднього включення. Ні (*Шум у залі*). Достовірно інформую, що я як Голова Верховної Ради України можу ставити проекти постанов у будь-який момент розгляду сесії, на будь-якому етапі.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 вересня 2018 року про прийняття в цілому як закон проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» ([№ 9090-П1](#)).

Колеги, хочу повідомити... (*Шум у залі*). Відбулося засідання комітету, є рішення, і ми можемо перейти до розгляду.

Хочу вас поінформувати, що на засіданні комітету було прийнято рішення, внести на розсуд залу даний проект постанови. Прошу всіх колег долучитися до обговорення і прийняти рішення, яке дасть змогу нам завтра оновити склад Центральної виборчої комісії. Упевнений, що весь зал мене підтримає. Ми не дозволимо, щоб діяв нинішній склад Центральної виборчої комісії.

Отже, прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Я як доповідач щойно доповів.

До слова запрошується доповідач Ігор Михайлович Шурма. Будь ласка. А потім перейдемо до виступів: два – за, два – проти.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Вам не снилося, що ви будете вибирати цим складом Центральної виборчої комісії

Януковича, а кому снилося? Небесній Сотні снилося, що вони загинуть, а ви чотири роки не можете змінити складу? У вас більшість була! А комусь снилося, що ви сьогодні без підстав збільшуватимете на дві особи склад Центральної виборчої комісії? 27 років 15 людей справлялося, а сьогодні ви ще додаєте! А 10 мільйонів витрат, це не хабар?

Сьогодні ми розглядаємо проект постанови про скасування закону, який є зразком політичного хабарництва. Бо одна партія, яка сповідує справедливість, є солідарною із своїми колегами, додає два місця, щоб вони проголосували. Кому-небудь снилося, що ми доживемо до політично-адміністративного рейдерства Центральної виборчої комісії? Ви хочете справедливості? Додайте до 15 людей два місця для опозиції. Що вам це заважає? Хочете сьогодні узурпувати владу, ви її узурпуєте.

Звертаюся до присутніх в цьому залі депутатів, які за це проголосували: ви будете іти на вибори з гаслами – «Це рак, вони всі помруть!», «Узурпація влади в Центральній виборчій комісії!». Вам не буде прощення. У вас єдиний сьогодні козир, для того щоб людей підняти на вулиці, – це Кремль і сепаратисти. А ви стали гіршими ніж комуністи. Вам щось пороблено. Заведіть сюди священика, нехай вас окропить. Якщо не піде дим, то з вами ще можна щось зробити.

А цей проект постанови свідчить про грубі порушення Закону України «Про Регламент Верховної Ради України!». І ви як Голова Верховної Ради України повинні дотримуватися Конституції України. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, хочу повідомити, що, власне, існуючий закон дає змогу всім фракціям та групам мати своє представництво в ЦВК.

Від «Блоку Петра Порошенка» слово має Артур Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Усі ми бачили, як, на жаль, саботувалося вирішення питання щодо складу ЦВК в нашому парламенті. Ви знаєте чітку позицію «Блоку Петра Порошенка» – ми за оновлення складу Центральної виборчої

комісії. Те, що зараз коїться, це бажання деяких політичних сил залишити старий склад ЦВК. Виникає дуже просте запитання: чому вони цього хочуть. Тому, що, давайте будемо відвертими, хочуть сфальсифікувати вибори.

Я категорично проти внесених проектів постанов і голосуватиму проти. Тому що вважаю, що законопроект, який ми прийняли у вівторок, має набрати чинності, і ми повинні обрати склад Центральної виборчої комісії, до якого входитимуть представники всіх фракцій та груп парламенту.

Шановні колеги, зараз відбувається поділ: хто за саботаж оновлення ЦВК, а хто ні. Я просив би виборців уважно придивитися до цього, бо в телеефірах всі розказують, які вони демократичні та за оновлення, а погляньте, що коїться в сесійному залі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» слово має Єгор Соболев. Нагадую, прийняті рішення відкривають нам шлях завтра обрати новий склад Центральної виборчої комісії. Будь ласка, пане Єгоре.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Центральну виборчу комісію на чолі з Охендовським треба було звільнити ще у 2015 році, наші голоси на це є ще з 2015 року, і ми готові це зробити. З іншого боку, виганяючи одних залежних людей, а я нагадаю, що Охендовський є фігурантом розслідування Національного антикорупційного бюро, парламент не має права призначати інших залежних людей. Ідея збільшення кількості членів Центральної виборчої комісії виглядає повною нісенітницею, тому що залежних людей забагато, вони всі не поміщаються у визначений законом розмір. Ми категорично проти, щоб розмір Центральної виборчої комісії залежав від кількості залежних людей. ЦВК за природою повинна бути незалежною від усіх нас, вона має чесно вести підрахунки голосів під будь-яким тиском, за будь-яких політичних обставин.

Тому ми закликаємо звільнити Охендовського і всіх, хто працював у Центральній виборчій комісії, чиї повноваження давно і з ганьбою закінчилися, і не маніпулювати, роздуваючи розмір Центральної виборчої комісії. Якщо ми беремо приклад з наших країн-партнерів –

Європи та Сполучених Штатів Америки, то кількість членів нашої Центральної виборчої комісії треба не збільшувати, а зменшувати. На цьому ми наполягаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Від «Батьківщини» – Сергій Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Наша колега з фракції Олена Шкрум зареєструвала альтернативний проект постанови, думаю, їй дадуть можливість після обговорення виступити з цього приводу. Її проєкт ґрунтується на одному: чи було порушення Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» під час внесення даного проєкту. Без сумніву, цей проєкт був внесений на зразок проєкту про Генерального прокурора, який не має юридичної освіти, без можливості внесення альтернативних рішень, що передбачає Закон «Про Регламент Верховної Ради України». Чи є порушенням розгляд цього питання, коли перервано розгляд питання порядку денного, не проголосовано попереднє питання? Без сумніву, є. Думаю, є нові підстави для внесення чергових проєктів постанов, саме через порушення порядку денного.

Тепер щодо політичної сторони. Нам тут кажуть про блокування. А чому Охендовський отримав найвищу нагороду від Президента? За чесні вибори? Про що ви взагалі кажете. Чому заблоковано процес розслідування «чорної каси» Партії регіонів, у якому фігурують у тому числі й ряд депутатів нинішнього скликання, як і члени Верховного Суду України, Конституційного Суду України, ЦВК, коли Охендовський це був би приклад. Покарали б його! Його підписи стоять там, де він отримував гроші у Януковича? Його. Чому ця справа до цього часу не в суді? Та тому що далі стоять такі самі. От навіщо вам це треба.

Ви кажете, що виконуєте рішення Парламентської Асамблеї Ради Європи? Брехня! Ніде не сказано про те, що треба збільшувати склад ЦВК. Та до чого ви взагалі дійшли! Генеральний прокурор без юридичної освіти, – треба протягнути рішення. Тепер треба збільшити склад ЦВК.

Думаю, це пряме порушення Регламенту. Тому наша фракція внесла альтернативний законопроєкт, який хотіла б доповісти присутня в цьому залі Альона Шкрум. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Заключний виступ від «Опозиційного блоку» – Михайло Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Ще раз звертаю увагу Голови Верховної Ради України на те, що зараз відбувається в залі. Тому що, коли 16 січня голосувалися закони, так само кожен розказував про необхідність їх прийняття, як і сьогодні Голова Верховної Ради України, маючи конфлікт інтересів відповідно до статті 35 Закону України «Про запобігання корупції», примусово зібрав у себе народних депутатів України і стосовно закону, де він є автором, змусив їх вчинити ті чи інші дії. Проте нехай це буде предметом наступних дій. Я просто попереджаю Голову Верховної Ради України, щоб він не вчиняв тих дій, за які буде не тільки соромно, а ще й відповідально перед законом України за порушення Конституції України.

Учора відбулося порушення Конституції України, у зв'язку з чим ми вже готуємо подання до Конституційного Суду України, кажу це для стенограми. Було порушено статті 96, 100, 102 Регламенту, який затверджений законом України. Учора Голова Верховної Ради України, узурпуючи владу, не дав мені можливості скористатися своїм конституційним правом законодавчої ініціативи, бо я маю право протягом 14 днів з моменту реєстрації законопроекту подати свій, альтернативний. І він це знає, це свідомі дії, тут є всі склади.

Тому закликаю народних депутатів України і головуючого. Він не надав слова присутнім у цьому залі авторам законопроектів – народним депутатам Шкрум, Долженкову. Він знову порушує закони та Конституцію України. Він порушує процедуру розгляду, а вже є рішення Конституційного Суду, яким визнали закон неконституційним у зв'язку з тим, що було порушено Регламент, процедуру його розгляду та прийняття.

Шановні колеги, те, що кажуть, що чотири роки не змінювали складу Центральної виборчої комісії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я, до речі, хочу... Додайте, будь ласка, 10 секунд для завершення.

ПАПІЄВ М.М. Обрали вже, і Президента України, і Голову Верховної Ради України, а чому зараз поспіхом це все робиться? Для того щоб у рейдерський спосіб розмити міноритарних акціонерів. Ви вчиняєте, як звичайні рейдери, збільшуєте кількість членів комісії. До того ж Голова Верховної Ради як автор закону написав, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, очевидно, що ті політичні сили, які хочуть залишити старий склад ЦВК, тому що вони його формували і з ним можуть йти, кажуть про моє порушення. Наступною виступатиме Альона Шкрум, бо кожна постанова визначається окремо.

Максим Бурбак від «Народного фронту» і переходимо до голосування.

Оголошую про продовження засідання Верховної Ради України на 15 хвилин. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги, прошу вгамувати емоції. Хоча ці емоції зараз мене переповнюють, тому що депутат від злочинського блоку розказує нам про Революцію Гідності і жертви Небесної Сотні. Люди добрі, до чого ми дожилися? Політична коректність і толерантність довели до того, що ті, які створили умови, для того щоб розстрілювали людей на Майдані, мають нахабство розказувати в цьому залі, що нам робити! (*Шум у залі*). Краще б заткалися і не будили лихо, поки воно тихе.

Тепер вгамуймо емоції і поговоримо про те, що зараз відбувається. Ми бачимо, і це цілком логічно, що протягом останнього року злочинський блок робив усе для того, щоб загальмувати створення та оновлення нового складу ЦВК. Вони їздять скрізь і розказують, як придушують опозицію, не дають їм місця. Натомість вимагають не одне, бо їм мало, а два. Торгаші!

Проте головне – оновлення ЦВК вимагають не лише народні депутати, громадські організації, західні партнери, адже з таким складом ЦВК будь-які вибори (президентські, парламентські) будуть

нелегітимними, це всім зрозуміло. Може, вже хтось хоче закласти підвалини оголошення результатів виборів нелегітимними? Ми ж бачимо таку грубу політичну гру.

Але хочу нагадати, що рішення щодо оновлення ЦВК і дозволу на проведення виборів у понад 130 ОТГ вимагають 1,5 мільйона людей, які повірили в реформу децентралізації і чекають перших виборів ОТГ, для того щоб отримувати фінансування з державного бюджету. Тому годі цих прирікань, давайте голосувати (*Шум у залі*).

Пропоную не підтримувати проекту злочинського блоку, адже це свідоме гальмування процесу оновлення ЦВК. Новому легітимному ЦВК...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію комітету проект постанови № 9090-П1 внести на розгляд залу. Хто підтримує дану постанову, прошу голосувати.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Проект постанови [№ 9090-П](#). До доповіді запрошується народний депутат України Альона Іванівна Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Оновити нинішній склад ЦВК треба було ще у 2014-2015 роках. Це була одна з перших обіцянок Петра Олексійовича Порошенка. І лише Президент згідно з законом, враховуючи вимоги фракцій, може внести подання у Верховну Раду України на призначення представника від кожної фракції та групи. Петро Олексійович вніс подання через 2,5 роки. Замість того нагороджував пана Охендовського почесними орденами, якщо ви це пам'ятаєте.

Внесеним поданням він не просто порушив український закон, тому що не включив туди навіть представників «Батьківщини», я вже мовчу про представників «Опозиційного блоку», а порушив резолюцію Парламентської Асамблеї Ради Європи і обіцяв його перевнести.

Перевніс подання – знову порушив резолюцію Парламентської Асамблеї Ради Європи. А, нагадаю, за порушення такої самої резолюції на Росію накладені санкції. Тому слава Богу, що цей парламент не проголосував всупереч резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи за нелегітимне подання.

Звичайно треба оновлювати склад ЦВК. І члени фракції «Батьківщина», і я говоримо про це вже чотири роки. Але оновлювати його треба легітимно. Тому що ЦВК – це контролюючий орган, який встановлює результати виборів, який призначає вибори, зокрема в об'єднаних територіальних громадах, який може маніпулювати і результатами, і виборами. Цей контролюючий орган має бути незалежний та рівновіддалений за всіма резолюціями Парламентської Асамблеї Ради Європи від кожної політичної фракції. Саме тому у складі повинен бути представник від кожної політичної фракції чи групи, і ні в кого не може бути більшості. Саме тому цей орган є контролюючим і незалежним.

Ви думаєте, що він буде контролюючим та незалежним, якщо більшість буде у «Блока Петра Порошенка» і у Петра Порошенка? Ви намагаєтеся створити орган, роздуваючи його на дві особи, тому що вам для більшості не вистачає одного кандидата. Це буде нелегітимне ЦВК. Ви хочете, щоб потім результати виборів Президента встановлювалися в судах? Ви хочете, щоб ЦВК взагалі зібралось нелегітимно, і щоб у суди подали скарги щодо його призначення? Я мовчу вже про всі порушення Регламенту, тому що, пане Андрію, не можна було зареєструвати подання вночі в понеділок і винести його на голосування у вівторок, позбавивши мене як народного депутата права подачі альтернативного законопроекту.

Тому «Батьківщина» чотири роки дуже хоче оновити склад ЦВК, але легітимно, щоб потім результати виборів не встановлювати через суди. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Від комітету я вже робив доповідь. Ще раз наголошую: комітет ухвалив рішення – внести на розгляд залу.

Від фракції «Батьківщина» – Іван Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина») Безумовно, дуже цікаво жити в системі «хотелок»: захотіли – вночі внесли, а вранці проголосували. Це так ми формуємо Центральну виборчу комісію, реформування якої ми, члени фракція «Батьківщина», вимагаємо з 2014 року, коли це треба було зробити. Не ордени роздавати, а внести подання, як це виписано в Конституції України, і здійснити реформу Центральної виборчої комісії, чого не було зроблено. Можна було без проблем проголосувати склад ЦВК в цьому залі. Але є бажання Президента Порошенка контролювати повний склад ЦВК, контролювати кворум, контролювати більшість. Якщо він хоче чесних і прозорих виборів, для чого контролювати всю ЦВК?

Звісно, ми будемо голосувати за реформування ЦВК, тому що Охендовський має відповідати за законом, а не очолювати ЦВК. Мене турбує, що прийнятий у неконституційний спосіб закон може бути оскаржений у Конституційному Суді, і такі прецеденти ми маємо. Пригадайте, як в цьому залі руками, ногами приймалася Конституція України. Що з нею? Конституційний Суд визнав неконституційним цей закон. Що може бути із законом про збільшення ЦВК до 17 членів, якщо він буде визнаний неконституційним? Ми опинимося в ситуації, коли Центральна виборча комісія не зможе встановити результатів голосування, або ті результати, які вже скасовано, будуть підвішені під великий знак запитання.

Фракція «Батьківщина» вбачає, що такими діями може робитися підґрунтя для того, щоб наступні вибори Президента України визнати нелегітимними. І це найстрашніше для нашої держави, де мусить бути Верховний Головнокомандувач, бо ми ведемо війну проти Росії. Ось чого ми боїмося і закликаємо не порушувати Регламенту. Він має бути дотриманий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я не можу додавати вже часу, бо, на жаль, ми не встигнемо розглянути питання. Дякую, пане Іване.

Від «Самопоміччя» – пан Тарас Пастух. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Шановні українці! Фракція «Самопоміч» хоче наголосити на тому, що закон, який розглядається, та проект постанови щодо скасування результатів голосування, це не закон про зміну Центральної виборчої комісії і не закон про відставку Охендовського. Це «хотелка» однієї людини перебрати контроль над новим складом комісії, яку Верховна Рада може створити, – Президента України, термін якого закінчується, і він дуже сильно переживає, щоб його було продовжено.

Хочу нагадати історію переобрання складу Центральної виборчої комісії, тому що саме цей Президент вже одного разу вносив подання, що для всіх у цьому залі було просто черговим блефом. Пригадайте, ці претенденти на членів Центральної виборчої комісії приходили на зустрічі до нас у фракції. Я їх запитував, чи вони мали можливість зустрітися з фігурантом, – тим, хто подавав їхні кандидатури. Відповідь була, що жодного з них не викликали, не запрошували на зустріч до Адміністрації Президента України, щоб почути їхню позицію. І для всіх було очевидним, що це просто формальність для того, щоб перекинути політичну відповідальність на парламент.

Що ми маємо на сьогодні? Пригадайте останні тижні восьмої сесії, коли Президент України вкотре вирішив натиснути на парламент і зробити залежним його так само від своїх майбутніх членів Центральної виборчої комісії. Напевно, вперше в історії парламенту депутати цього скликання проявили характер і сказали, що ми не будемо прогинатися. І тоді всі фракції, які присутні в цьому залі, показали фракції Президента і самому Президенту, що цей парламент може мати свій хребет. Після чого ми прийняли рішення і показали, що маємо силу сформувати незалежний орган, який буде рахувати голоси наших виборців за той парламент і за того Президента України, якого обиратимуть наступного року.

На жаль, ситуація за цих кілька місяців чи днів змінилася...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Артур Герасимов. Я попередив, що не маю змоги додавати часу. Будь ласка, пане Артуре.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! І, головне, шановні українці! Дуже проста ситуація зараз відбувається. Ті, які кажуть про якісь процедури і таке інше, – вони проти оновлення Центральної виборчої комісії. Як би вони не ховали свої почуття, думки, вони проти оновлення Центральної виборчої комісії. Треба спитати тільки, чому. Це перше.

Друге. Зараз ми почули дуже велику кількість брехні. Президент України майже три роки тому вніс до парламенту подання, яке з тих чи інших причин не розглядалося. Перевніс, знову щось заважає.

І останнє. Коли від «Батьківщини» кажуть, що немає представника, Андрій Євстигнєєв – це чий представник? Тому зараз, будь ласка, всі за оновлення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, заключне слово – Ігор Шурма, «Опозиційний блок». Будь ласка.

ШУРМА І.М. Передусім звертаюся до громадян України. Прошу вибачити мене за свою емоційність, але, дивлячись вже багато років на те, що тут відбувається, у мене часом емоції через край.

Проте мушу сказати про абсолютно іншу річ. Сьогодні питання не складу ЦВК. Поставте, і ми його проголосуємо. Заявляю офіційну позицію «Опозиційного блоку»: Охендовський вже давно не повинен там працювати. Ви замість того щоб продовжити його термін... Щойно колега виступає і каже, Президент вніс. Так ви коаліція чи ні?! Ви чому Президента не слухаєте і підставляєте його сьогодні під удари? Це ваша робота.

Більше того, а де ви були, і якою була ваша позиція, коли він орден йому давав? Ви чого тут сиділи, сіна в рот набравши? Ви ж любите дати Героя України Савченко, а потім – в тюрму. Тепер орден Охендовському. «Советские времена наступают, товарищи: орден дали – готовься к увольнению». Ось до чого ви йдете.

А ми сьогодні кажемо абсолютно про інше. Я оцим «товарищам» кажу, що в одних людей тут є хороший, класний бренд – «Народний фронт». Так оцей «Народний фронт» колись повернеться проти вас. Ви туди навіть на ляшкові вила не залізите, розумієте? Бо вас забагато буде куди втикати.

Повторюю, сьогодні йдеться про факт політичної корупції, хабарництва та рейдерства. І це все сповідує коаліція. Ми кажемо: дотримуйтеся закону, більше нам нічого не треба. Маєте склад – 15 чоловік, дайте нам, будь ласка, квоту, а це двоє людей. Ми не торгуємося. А те, що у вас на дві особи більше, показує, що ви торгаші. Порушуєте закон – підете всі до суду. Історія Януковича вас повинна навчити (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане, Іване, я дам можливість вам виступ після цього. Ставлю на голосування проект постанови № 9090-П. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Оголошується до розгляду останній проект постанови [№ 9090-П2](#). До виступу запрошується Олександр Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Те, що постійно під час обговорення будь-яких питань, що приймаються в цій залі, порушується Регламент, це вже повсякденне явище. Найгірше те, що дуже багато з нас звикли до цього. Усі наші зауваження щодо порушення Регламенту сприймаються Головою, як блокування роботи Верховної Ради України.

Щодо суті. Учора, грубо порушуючи Закон України «Про Регламент Верховної Ради України», було проголосовано законопроект № 9090, відповідно до якого кількість членів ЦВК збільшується з 15 до 17. Ось представники пропрезидентської коаліції кажуть про те, що ми блокуємо процес оновлення ЦВК. Я хочу натомість сказати, що не потрібно видавати бажане за дійсне і плутати поняття оновлення ЦВК з бажанням перетворити її на філію БПП Адміністрації Президента, що зараз ви намагаєтеся зробити.

Збільшуючи кількість членів ЦВК, ви посилюєте вплив, до того ж, порушуючи права всіх інших фракцій. Кажуть про те, що хтось торгаші. Думаю, що те, що ви зараз намагаєтеся монополізувати вплив Центральної виборчої комісії, створюючи передумови для фальсифікацій на майбутніх парламентських і президентських виборах, це справжнє «наперстничество».

Що стосується голосування мого проекту постанови, хочу зазначити, що ви, пане головуєчий, не маєте права ставити його на голосування, оскільки він не розглядався на засіданні регламентного комітету. Як свідчать роздані матеріали, рішення регламентного комітету є щодо проектів постанов № 9090-П та № 9090-П1. Станом на сьогодні немає жодного рішення щодо проекту постанови № 9090-П2. Тому, будь ласка, проводьте засідання регламентного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Олександр Долженков – «Опозиційний блок». Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги, ще раз наголошую, що зараз Голова Верховної Ради України, свідомо, порушуючи Регламент Верховної Ради України, ставить на голосування мій проект постанови, який не розглядав регламентний комітет. Я взагалі не розумію, як після цього ви можете перебувати на займаній посаді. Ви фактично свідомо порушуєте Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» і відповідно можете завдати шкоди та поставити під сумнів легітимність проведених виборів. Непотрібно плутати намагання блокування процесу з оновленням. У 2014 році ви проводили вибори Президента України та до Верховної Ради України за старого складу ЦВК, він вам не заважав. А перед черговими виборами Президента України та Верховної Ради України, усвідомлюючи, що ви фактично попали в фіаско – ваше політичне банкрутство, розуміючи, що у вас немає підтримки, хочете зараз швидко протягнути під патріотичні гасла «Ура!» Президента відповідні зміни.

Офіційно заявляю, що зараз Голова Верховної Ради України свідомо, без рішення регламентного комітету ставить на голосування проект постанови про скасування рішення щодо проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» (№ 9090), що є грубим порушенням Регламенту.

Даний проект постанови не може зараз ставитися на голосування, оскільки це грубе порушення Регламенту. І це створює умови для визнання Конституційним Судом України відповідного закону, який буде підписаний, думаю, завтра, а може вже і в друк вийшов в «Урядовому кур'єрі», за неофіційною інформацією. У такий спосіб хочуть

протягнути відповідне рішення для фальсифікації майбутніх президентських та парламентських виборів, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Фракція «Блок Петра Порошенка» знімає виступ. Від фракції «Батьківщина» – Іван Крулько. Будь ласка, пане Іване.

КРУЛЬКО І.І. На жаль, у порушення Регламенту мені не дали можливості виступити навіть з реплікою. Тому я виступаю, взявши слово від фракції. Я розумію, чому відбуваються ці мишачі перегони. Проблема в тому, що ви боїтеся перемоги Юлії Тимошенко. Тому що ви добре знаєте, що після її перемоги доведеться відповідати перед законом за всі дії, які вчинялися щодо розкрадання українського війська, країни, довівши її до стану повного дефолту. Ви розумієте, що олігархи більше не будуть правити в країні, і це, безумовно, вам не подобається. Ви можете боятися перемоги будь-кого, але не маєте права підважувати українські інституції влади. Не можна підвішувати на гачок Центральну виборчу комісію. Бо якщо відбувається порушення Регламенту під час таких принципових голосувань, то відкриваються можливості згодом у Конституційному Суді скасувати закон, після чого весь склад ЦВК стане нелегітимним. Що ж ви робите?

Заради того, щоб від «Блоку Петра Порошенка» додати у вигляді «хотелок» двох членів ЦВК, ставиться під сумнів та підвішується на гачок вся Центральна виборча комісія, весь виборчий процес щодо виборів Президента України, народних депутатів України та місцевих органів влади. Як тоді формуватиметься влада? І хто тоді реалізує план Кремля щодо того, щоб Україна не мала своєї влади?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект постанови № 9090-П2. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Колеги, тепер послушайте мене уважно, що відбувається. У залі, коли ми знайшли можливість, розв'язавши проблему, обрати членів ЦВК від всіх фракцій, і я як Голова Верховної Ради наполягав на тому, щоб усі фракції були представлені, щоб у цьому залі не було інтриг,

щоб фракції одна одну не могли підставити, коли я запропонував варіант, який задовольняє всі фракції, такий опір. А від чого той опір? Про яке порушення Регламенту ви маєте право казати?

Колеги, невже ми забули, як тут, у президії, оці люди калічили членів «Батьківщини». Як, голосуючи, вони вбивали наших хлопців на Майдані. Не будьте з ними солідарними. Це люди, які нас вбивали, які за часів Рибачака не те, що Регламент порушували, вони топтали по всьому, що є в парламенті. Їхній інтерес зрозумілий – вказівка Путіна, Кремля залишити старі інституції. Нова сила, новий парламент має обрати новий склад ЦВК. Ми розблокували цей шлях, колеги, і дали можливість усім фракціям бути там представленими. Хочу нагадати, що власне ПАРЄ наголошувало на тому, щоб всі фракції там були представлені. І моя персональна була позиція, щоб було одне вакантне місце для фракції, яка не представлена.

Ми виконали всі вимоги Парламентської Асамблеї Ради Європи, зробивши рішучий крок до оновлення Центральної виборчої комісії. Завтра ми її оновимо і ніякі темні сили нас не зупинять і не зможуть залишити старі інституції в новій Україні. Слава Україні!

Отже, зараз у присутності всіх я підписую Закон «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» і передаю його на підпис Президенту України.

Завтра о 10 годині ранку я чекаю всіх на засіданні. Буде важливий день – зміни до Конституції України та ЦВК. Упевнений, він буде успішним.

На цьому пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.